

ОБЗОР НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ
2010
GOVERNMENT DEBT REVIEW



Република България / Министерство на финансите
Republic of Bulgaria / Ministry of Finance

ОБЗОР НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ
2010
GOVERNMENT DEBT REVIEW

АБРЕВИАТУРИ

БВП	брутен вътрешен продукт
БНБ	Българска народна банка
б.т.	базисна точка
ДИЗ	държавни инвестиционни заеми
ДШК	държавни ценни книжа
ЕБВР	Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕС	Европейски съюз
ЗГВБ	Закон за гарантиране на влоговете в банките
ЗДЗВСТБ	Закон за държавна защита на влогове и сметки в търговски банки, заменен със ЗГВБ
ИПЦ	индекс на потребителските цени
ЛЕОНИЯ	мярка за ефективен лихвен процент по овърнайт депозити в български левове
ЛИБОР	лондонски междубанков лихвен процент
МБВР	Международна банка за възстановяване и развитие
МВФ	Международен валутен фонд
МФ	Министерство на финансите
НРС	Наблюдение на работната сила
НСИ	Национален статистически институт
ОЛП	основен лихвен процент
ПЧИ	преки чуждестранни инвестиции
СПТ	специални права на тираж
щ.г.	щатски долар
ИАВ	облигация за неплатени лихви

© Министерство на финансите, 2011 г.
ISSN 13134744

Дизайн, предпечатна подготовка, печат и подвързия:
Отдел „Печатни издания“ на БНБ
Превод на английски език: Министерство на финансите

За контакти:
Министерство на финансите
ул. „Г. С. Раковски“ № 102
1000 София
тел. 02/9859 24 97, 02/9859 24 52
интернет страница: www.minfin.bg

ABBREVIATIONS

BIR	Base Interest Rate
BNB	Bulgarian National Bank
CPI	The Consumer Price Index
DISC	Discount Bonds
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development
EIB	European Investment Bank
EMBI	Emerging Markets Bond Index
ESA 95	European System of National and Regional Accounts, 1995
EU	European Union
FDI	Foreign Direct Investments
FLIRB	Front Loaded Interest Reduction Bonds
FOB	Free on Board
G24	The Group of the 24 Most Industrialised Countries
GDP	Gross Domestic Product
GS	Government Securities
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development
IMF	International Monetary Fund
JBIC (JEXIM)	Japan Bank for International Cooperation (former Japan Export-Import Bank)
LEONIA	Lev OverNight Index Average
LFS	Labour Force Survey
LIBOR	London Interbank Base Offered Rate
LSPDACB	Law on State Protection of Deposits and Accounts with Commercial Banks in Respect whereof the BNB Has Petitioned the Institution of Bankruptcy Proceedings
MF	Ministry of Finance
NSI	National Statistics Institute
SDR	Special Drawing Rights
SOFIBOR	Sofia Interbank Offered Rate
USD	US dollar
WB	The World Bank
ZUNK	The Bulgarian Abbreviation of the Law on Settlement of Nonperforming Credits Negotiated prior to 31 December 1990

© Ministry of Finance, 2011

Computer design and typeset: BNB Publications Division
Translation, editing and proofreading by the Ministry of Finance
Printed and bounded in the BNB Printing Centre

Contact Point:
The Ministry of Finance
102, Rakovski Street
1000 Sofia, Bulgaria
Tel. +359 2 9859 2497, +359 2 9859 2452
Website: www.minfin.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА ПРЕЗ 2010 Г.	5
Брутен вътрешен продукт	6
Пазар на труда и доходи	8
Инфлация	11
Платежен баланс	13
Финансов сектор	16
ВЪТРЕШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ	21
Вътрешно финансиране	26
Емисии на съкровищни бонове	28
Емисии на съкровищни облигации	29
Обслужване на вътрешния държавен дълг	35
Държавни ценни книжа за структурната реформа	36
ОБЗОР НА ВТОРИЧНИЯ ПАЗАР НА ДЦК ЗА 2010 Г.	37
ВЪНШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ	43
Получени заеми	46
Обслужване на външния държавен дълг	48
ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ	51
ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ	63

CONTENTS

MACROECONOMIC ANALYSIS OF BULGARIA IN 2010	5
Gross Domestic Product	6
Labour Market and Incomes	8
Inflation	11
Balance of Payments	13
Financial Sector	16
DOMESTIC GOVERNMENT DEBT	21
Domestic Financing	26
Issues of Treasury Bills	28
Issues of Treasury Bonds	29
Domestic Government Debt Service	35
Government Securities for the Structural Reform	36
GS SECONDARY MARKET OVERVIEW FOR 2010	37
EXTERNAL GOVERNMENT DEBT	43
External Financing	46
External Government Debt Service	48
GOVERNMENT DEBT	51
GOVERNMENT GUARANTEED DEBT	63

АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ
НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА ПРЕЗ
2010
MACROECONOMIC ANALYSIS OF BULGARIA

Основното събитие в развитието на българската икономика през 2010 г. е силната активност на българските предприятия на външните пазари, съпроводена с успешен процес на реструктуриране на фирмено ниво в посока по-висока производителност на труда и по-висока ефективност на трудовия ресурс. Успешната фискална консолидация, подпомогната от реформите в пенсионната система и администрацията, подкрепи запазването на фискалната и макроикономическата стабилност. В същото време признаците за икономическо възстановяване през 2010 г. са видими, но подобряването на вътрешното търсене все още не е набрало скорост. Факторите за по-бавната реакция на вътрешното търсене са свързани главно със слабата кредитна активност в страната, с все още относително високата безработица и със значително забавяне на нарастването на доходите.

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ

Номиналният брутен вътрешен продукт (БВП), създаден в българската икономика през 2010 г., е в размер на 70 474 млрд. лв. и в реално изражение спрямо 2009 г. се повиши с 0.2%. През годината тенденцията към спад беше преодоляна, като през последните две тримесечия показателят беше положителен, а за четвъртото достигна 2.8% спрямо същия период на предходната година.

През цялата 2010 г. динамиката на БВП се определя от силния растеж на износа, който компенсира продължаващото макар и с по-бавни темпове свиване на вътрешното търсене. Реалният растеж на износа се ускори до 16.2%, а поради спада на вътрешното търсене възстановяването на вноса беше по-умерено – с 4.5%. Приносът на нетния износ за растежа на реалния БВП за 2010 г. възлезе на 5.2%.

Крайното потребление продължи да се свива, макар и с много по-бавни темпове от 2009 г. Публичното потребление се понижи с 1% в сравнение с 2009 г., но имаше сравнително нисък принос за спада на общото потребление в реално изражение в размер на 1.1%. Индивидуалното потребление намаля през 2010 г. с 0.6%. Високата безработица, по-бавното увеличаване на доходите, все още значителната несигурност в икономиката и ограниченото кредитиране бяха основните фактори за свитите разходи за потребление на домакинствата. За 2011 г. обаче са налице положителни очаквания по отношение на индивидуалното потребление, свързани, от една страна, с ниската база, постигната през предходните

The fundamental events in the development of the Bulgarian economy in 2010 were the strong activity of the Bulgarian enterprises in foreign markets, accompanied by a successful process of restructuring at company level, orientated towards higher labour productivity and better efficiency of the labour resources. The successful fiscal consolidation, supported by the reforms in the pension system and the administration, reinforced the maintaining of the fiscal and macroeconomic stability. At the same time the signs of economic recovery in 2010 were visible, however the improvement in domestic demand had still not gained momentum. The factors for the slower response of domestic demand were mainly related to the low credit activity in the country, the still relatively high unemployment and the considerable slowdown of the income growth in Bulgaria.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

The nominal Gross Domestic Product (GDP) generated in the Bulgarian economy in 2010 amounted to BGN 70,474 billion and increased by 0.2% in real terms compared to 2009. During the year the trend of decline was overcome and the indicator was positive during the last two quarters, and during the fourth quarter it reached 2.8% compared to the same period of the previous year.

During the whole year 2010 the GDP dynamics was determined by the strong growth in exports, offsetting the continuing, although at lower rates, shrinking in domestic demand. The real growth in exports accelerated to 16.2%. As a result of the decline in domestic demand the recovery of imports was more moderate – by 4.5%. The contribution of net exports to the real growth in GDP in 2010 amounted to 5.2%.

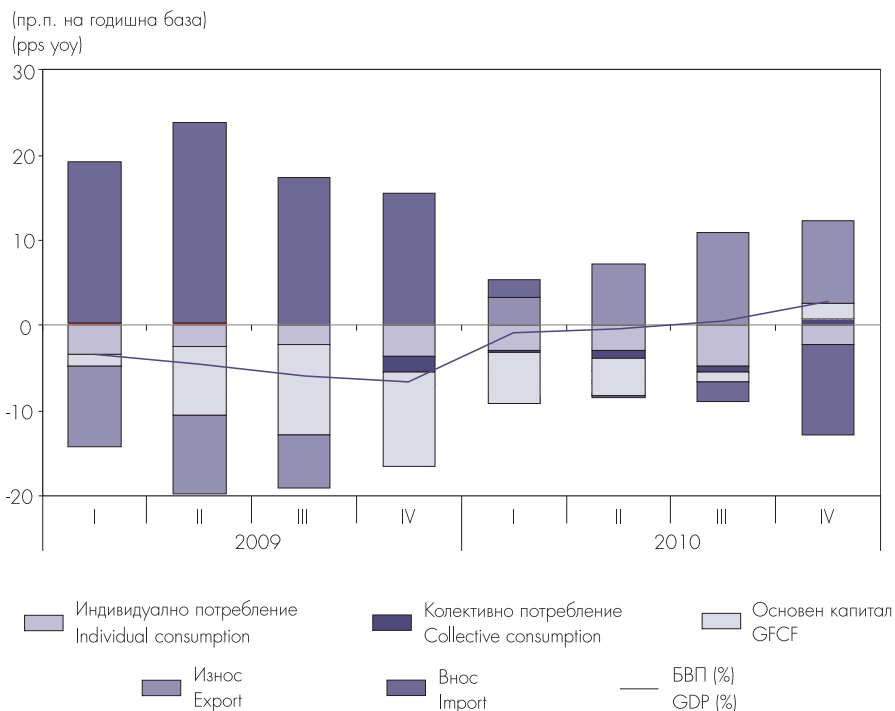
The final consumption continued shrinking, although at much lower rates compared to 2009. Public consumption declined by 1% compared to 2009, but its contribution to the decline in total consumption was relatively low – 1.1% in real terms. Individual consumption declined by 0.6% in 2010. The high unemployment, the slow income growth, the continuing high uncertainty in the economy and the limited crediting were the main factors underlying the shrunk household consumption expenditure. In connection with year 2011, however, positive expectations exist with regard to individual consumption, related to the low base achieved during the previous two years, on the one hand, and to the large improvements in consumer confidence and the recovery of retail trade, on the other hand.

две години, а от друга – с чувствителното засилване на потребителското доверие и с възстановяването на търговията на дребно.

Постепенното възстановяване на икономическата активност доведе до забавяне спада на инвестициите в основен капитал, който достигна 16.5% при 17.6% за 2009 г. по съпоставими цени. Инвестиционната активност се засили, а брутното образуване на основен капитал отбеляза годишен прираст от 3.2% през последното тримесечие на 2010 г. Наблюдаваше се растеж при операциите с недвижими имоти, търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство. Поради ниското равнище на инвестициите през предходната година националните спестявания нараснаха през 2010 г. до 23.9% от БВП в сравнение с 20.4% през 2009 г.

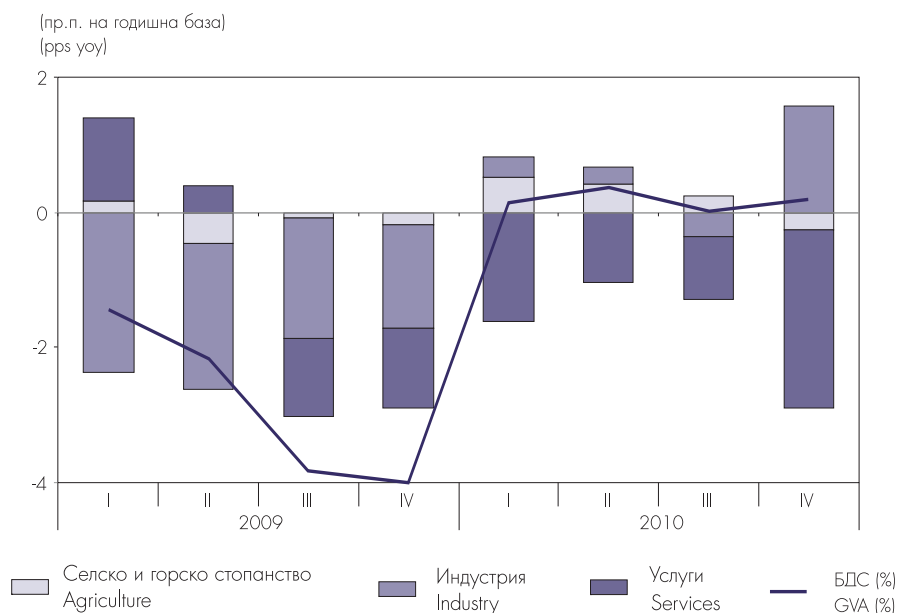
The gradual recovery of economic activity lead to slowing down of the decline in fixed capital investments, which reached 16.5% compared to 17.6% in 2009 based on comparable prices. Investment activity registered improvement, and during the last quarter of 2010 the gross fixed capital formation registered an annual growth of 3.2%. Growth was observed in the transactions involving real estate, trade, repairs of cars and motorcycles, transport, warehousing and posts, hotel and restaurant business. As a result of the low level of investments during the previous year, in 2010 the national savings increased to 23.9% of GDP compared to 20.4% of GDP in 2009.

ПРИНОС В РАСТЕЖА НА БВП CONTRIBUTIONS TO GDP GROWTH



Източник: НСИ. Source: NSI.

ПРИНОС В РАСТЕЖА НА БДС CONTRIBUTIONS TO GVA



Източник: НСИ. Source: NSI.

През 2010 г. основните икономически отрасли отбелязаха известно възстановяване, което през настоящата година се очаква да се ускори. Най-голям положителен принос за това имаше индустриалният сектор, чиято брутна добавена стойност нарасна с 1.9% спрямо предходната година. През 2010 г. се наблюдаваше съществено засилване на икономическата активност особено при експортноориентираните фирми в промишлеността. Възстановяването в строителството беше колебливо и с по-бавни темпове. Секторът на услугите отбелязва слаб спад на добавената стойност с 0.9% поради по-бавното възстановяване на вътрешното търсене в страната. Селското стопанство нарасна с 3.9% през миналата година.

ПАЗАР НА ТРУДА И ДОХОДИ

През 2010 г. беше отбелязано значително намаление на заетостта и нарастване на безработицата. Отчетеното ниво на безработица достигна средна стойност от 10.2%¹. Макар че през годината годишният спад на заетите постепенно се забави – от 7.3% през

¹ Според данни от Наблюдението на работната сила (НРС).

In 2010 the main sectors of the economy registered some recovery, which is expected to accelerate during the current year. The industrial sector, the gross value added of which increased by 1.9% compared to the previous year, had the largest positive contribution. In 2010 a significant improvement of economic activity was observed, especially of export-orientated companies in industry. The recovery in the field of construction was wavering and at lower rates. The services sector registered a small decline of 0.9% in the value added as a result of the slower recovery of the domestic demand in the country. Agriculture grew by 3.9% during the previous year.

LABOUR MARKET AND INCOMES

In 2010 a considerable decline in employment and increase in unemployment was observed. The unemployment rate reported reached an average value of 10.2%¹. Although the annual decline in the number of people employed gradually slowed down during the year, from 7.3% during the first quar-

¹ Based on Labour force survey (LFS) data.

първото до 4.4% през четвъртото тримесечие, – средногодишният темп на намаление с 5.9% значително надхвърли отбелязания през 2009 г. (2.6%)².

На годишна база намаление на заетостта продължи да се наблюдава и в трите агрегирани икономически сектора. От второто тримесечие на 2010 г. в индустрията се забелязва забавяне на годишния спад на заетостта. Възстановяването на икономическата активност в отраслите на промишлеността все още не е съпроводено с увеличаване на работните места. Общата заетост в преработващата промишленост е силно зависима от някои трудоемки отрасли като производството на текстил и облекло, където броят на наетите все още намалява с двуцифрени темпове. Освен това спадът на заетостта продължи да е силно изразен и в отрасли като производството на основни метали и на машини и оборудване, което се свързва със стремежа за повишаване на производителността на труда и на конкурентоспособността на фирмите на външните пазари.

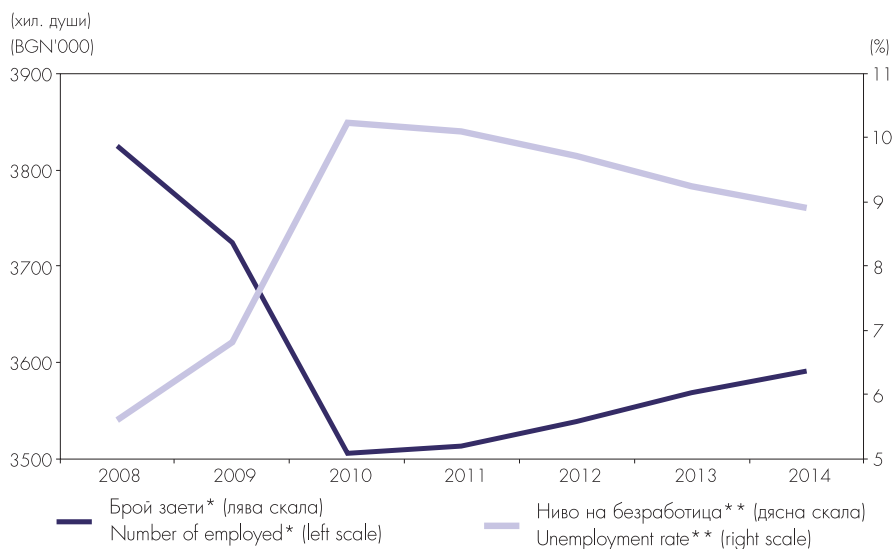
ter to 4.4% during the fourth quarter, the average annual rate of decline of 5.9% exceeded significantly that registered in 2009 (2.6%)².

Decline in employment on an annual basis was observed in all three aggregate sectors of the economy. Since the second quarter of 2010 a slowdown of the annual decline in employment was observed in industry. The recovery of the economic activity in the industry sectors was still not accompanied by a growth in jobs. The total employment in the processing industry was strongly dependent on some labour-intensive sectors, such as the production of textile and clothing, where the number of people employed continued decreasing by double-digit rates. In addition, the decline in employment continued being strongly expressed in sectors such as manufacture of basic metals and machinery and equipment, which was related to the efforts to increase productivity and competitiveness of companies in foreign markets.

² Based on data from System of National Accounts (SNA).

² Според данни от Системата от национални сметки (СНС).

БРОЙ ЗАЕТИ И НИВО НА БЕЗРАБОТИЦА NUMBER OF EMPLOYED AND UNEMPLOYMENT RATE



* По дефиниция на СНС.
* SNA definition.
** По дефиниция на НРС.
** IFS definition.

Източници: НСИ, МД.

Sources: NSI, MF.

Секторът на услугите, който по-късно започна да изпитва влиянието на кризата, остана под въздействие на все още свитото вътрешно търсене, а темповете на намаление на заетите през 2010 г. надхвърлиха отбелязаните през предходната година, когато съкращенията на персонал бяха съсредоточени главно в индустриалните отрасли.

Свитите възможности за наемане на работници повлияха за намалението на работната сила през последните две години. Коефициентът на икономическа активност на населението (над 15-годишна възраст) се понижи с 0.8 пр.п. през 2009 г. и с още 1 пр.п. през 2010 г. до 52%, а само през 2010 г. броят на обезкуражените безработни нарасна с нови 20.5%.

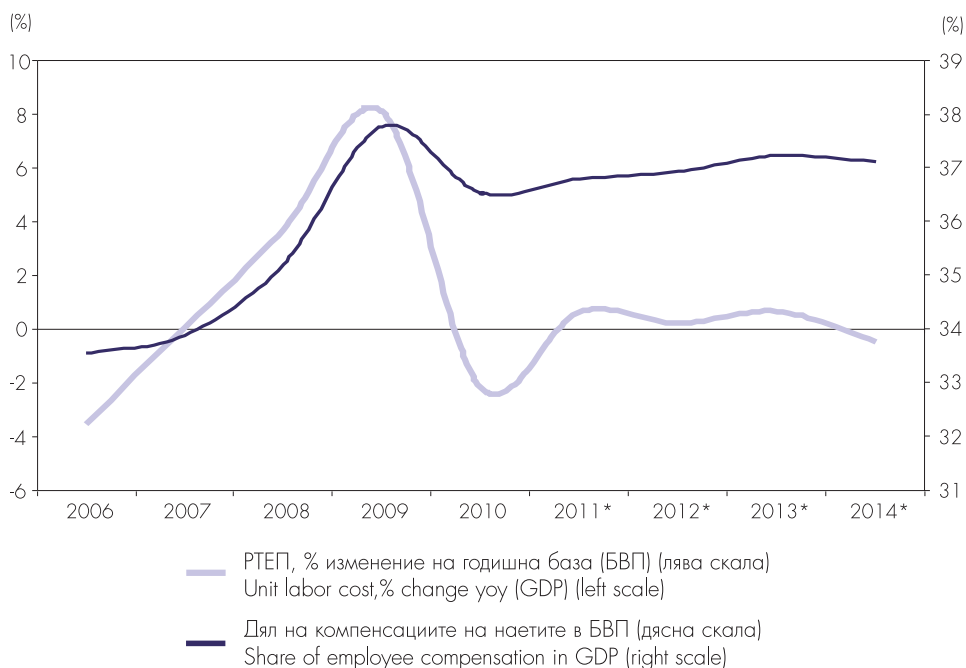
По-ниското търсене на труд и съпътстващото оптимизиране на трудовите разходи допринесоха за ограничаване нарастването на доходите от труд. През 2010 г. растежът на средната работна заплата отчете значително забавяне, продължавайки тенденцията от 2009 г. През 2010 г. средната

The services sector, which was the last one to experience the impacts of the crisis, remained under the influence of the still shrunk domestic demand, and the rate of decrease in the number of people employed in 2010 exceeded the rate registered during the previous year, when the lay-offs of staff were mainly concentrated in the industry sectors.

The shrunk employment opportunities influenced the employment of labour force during the past two years. The economic activity rate of the population (aged 15 years and over) decreased by 0.8 percentage points in 2009 and by a further 1 percentage point in 2010 to 52%, and the number of people discouraged increased by further 20.5% in 2010.

The decreased demand for labour and the accompanying streamlining of the labour costs contributed to the confining of the increase in income from employment. In 2010 the growth in the average salary registered a significant slowdown, continuing the trend from 2009. In 2010 the average salary in the Bulgarian economy increased by 6.3% in nominal terms

ДИНАМИКА НА РЕАЛНИТЕ РАЗХОДИ ЗА ТРУД НА ЕДИНИЦА ПРОДУКЦИЯ (РТЕП) НА ГОДИШНА БАЗА
DYNAMICS OF REAL LABOR COSTS PER UNIT OUTPUT (ULC) ON AN ANNUAL BASIS



* Прогнозни данни.

* Forecast data.

Източници: НСИ, МФ. Sources: NSI, MF.

работна заплата в българската икономика се е повишила с 6.3% в номинално и с 3.2%³ в реално изражение, като ограничаването на растежа на доходите от труд бе осезаемо както в общественя, така и в частния сектор на икономиката.

Процесите на оптимизиране на дейността на фирмено ниво, наблюдавани от началото на 2009 г., постепенно повлияха положително върху динамиката на производителността на труда.⁴ Спрямо 2009 г. през 2010 г. показателят нарасна с 6.5% в реално изражение.

Възстановяването на нарастването на производителността на труда в българската икономика, от една страна, и ограничаването на растежа на доходите, от друга, оказаха благоприятно влияние върху динамиката на разходите на работодателите за труд на единица продукция (РТЕП)⁵. Растежът на реалните РТЕП започна да се забавя от началото на 2010 г., като през третото и четвъртото тримесечие отчете над 6% спад спрямо съответните тримесечия на предходната година. Средно за 2010 г. реалните РТЕП отчетоха намаление с 2.2%. Най-съществено бе оптимизирането на разходите за труд в индустрията, а от второто тримесечие на 2010 г. тази тенденция обхвана и сектора на услугите.

ИНФЛАЦИЯ

Инфлацията по хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) беше 4.4% в края на годината, а средногодишната ѝ величина – 3.0%.

Възстановяването през 2010 г. на равнищата на международните цени на суровините имаше съществен принос за поскъпването на хранителните и енергийните стоки в България. Допълнителен фактор за цените на вносните суровини беше номиналното обезценяване на еврото (лева) спрямо щатската валута.

През изминалата година вътрешното търсене не беше проинфлационен фактор. По-слабата стопанска активност доведе до спад на заетостта и значително забавяне на динамиката на номиналните работни заплати в страната, което също допринесе за забавянето на общата инфлация, особено при продуктите, произведени от преработващата

and by 3.2%³ in real terms, and the confining of the growth in income from employment was clearly tangible in both the public and the private sector of the economy.

The processes of streamlining of operations at company level, observed since the beginning of 2009, gradually had a positive impact on the dynamics of labour productivity⁴. In 2010 the real growth of this indicator reached 6.5% compared to 2009.

The recovery of the growth in labour productivity in the Bulgarian economy, on the one hand, and the confining of the growth in incomes, on the other hand, had a favourable impact on the dynamics of the employers' unit labour costs⁵ (ULC). The increase in the ULC in 2009 started slowing down at the beginning of 2010 and during the third and fourth quarters of the year the indicator registered a decrease of over 6% compared to the corresponding quarters of the previous year. On the average, for 2010 the real ULC registered a decrease of 2.2%. The most significant optimisation of labour costs was achieved in industry, and since the second quarter of 2010 this trend spread to the services sector.

INFLATION

Based on the Harmonised Index of Consumer Prices (HICP), the inflation was 4.4% at the end of the year, and its average annual value was 3.0%.

The recovery of the levels of international prices of raw materials in 2010 had a significant contribution to the growth in the prices of food and energy goods in Bulgaria. The nominal depreciation of the Euro (the Bulgarian lev) relative to the US currency was also an additional factor contributing to the prices of imported raw materials.

Domestic demand was not a pro-inflation factor during the past year. The decreased economic activity resulted in a decline in employment and a considerable slowdown of the dynamics of nominal salaries in the country, which in turn contributed to the slowdown of the total inflation, especially in the field of products manufactured by the processing industry.

³ Според данни от НРС.

⁴ На населението във възрастовата група над 15 години.

⁵ По предварителни данни от Наблюдението на предприятията.

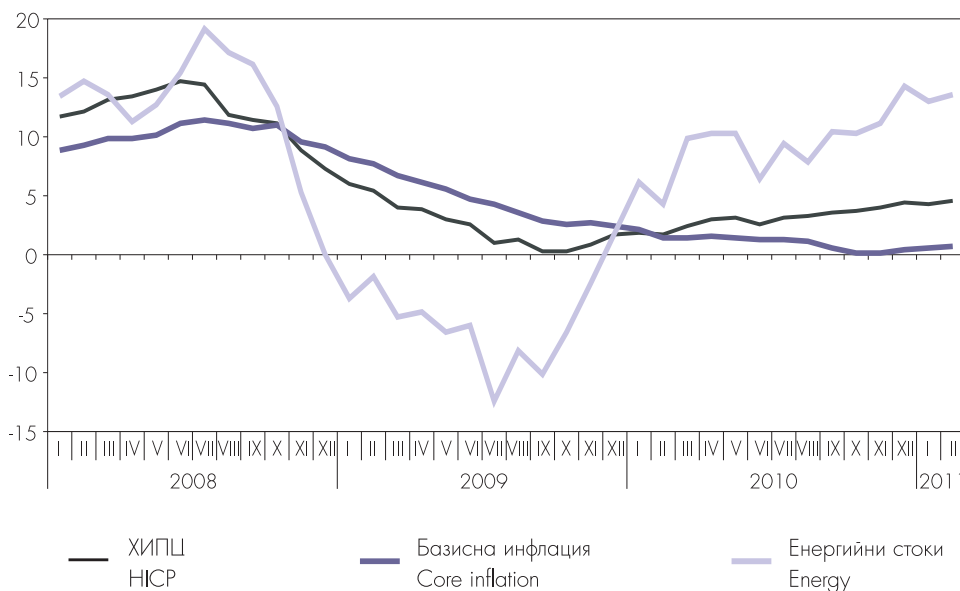
³ Based on IFS data.

⁴ Of the population aged 15 years or more.

⁵ Based on preliminary Enterprise Monitoring data.

ХАРМОНИЗИРАН ИНДЕКС НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ HARMONISED INDEX OF CONSUMER PRICES

(%, изменение на годишна база)
(% change yoy)



Източници: Евростат, МФ. Sources: Eurostat, MF.

промишленост. При базисната инфлация⁶ се наблюдаваше ясно изразена тенденция към спад още от края на 2008 г. От началото на 2010 г. нейното равнище е под това на общия ХИПЦ, като свиването на вътрешното търсене доведе до ретроспективно ниско равнище на инфлацията при услугите и нехранителните стоки.

Административно регулираните цени, които формират около 15% от общата инфлация, се повишиха с 4.6%. Основен принос за това имаха корекциите в административните такси за издаване на документи за самоличност и цените на топло- и електроенергията. Повишението на акцизните ставки върху тютюневите изделия предизвика нарастване с 24% на техните цени и допринесе с 0.7 пр.п. за общата инфлация в края на годината.

⁶ Показателят е изчислен като отношение между брутната добавена стойност (БДС) на един зает и компенсацията на един нает по текущи цени по данни от СНС.

With regard to the base inflation⁶ a clearly expressed trend of decline is being observed since the end of 2008. Since the beginning of 2010 its level has been below the level of the total HICP, and the shrinking of domestic demand resulted in historically low values of inflation in the field of services and non-food products.

Prices subject to administrative regulation, which form about 15% of the total inflation, increased by 4.6%. The adjustments in the administrative fees for issuing identity documents and the prices of heat and electricity had the main contribution to this increase. The increase in the rates of the excise duties on tobacco products caused a 24% increase in the prices of these products and contributed by 0.7 percentage points to the total inflation at the end of the year.

⁶ This indicator has been calculated as a ratio between the gross added value (GAV) and the employment compensation per employee and GDB per employee based on current prices according to data from SNA.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС

През 2010 г. салдото по текущата и капиталовата сметка на платежния баланс продължи да се подобрява, с което запази устойчивостта на външната позиция на страната. Общо текущата и капиталовата сметка са с дефицит от 66 млн. евро (спрямо 2.6 млрд. евро през 2009 г.), основен принос за което имаше високият темп на растеж на износа.

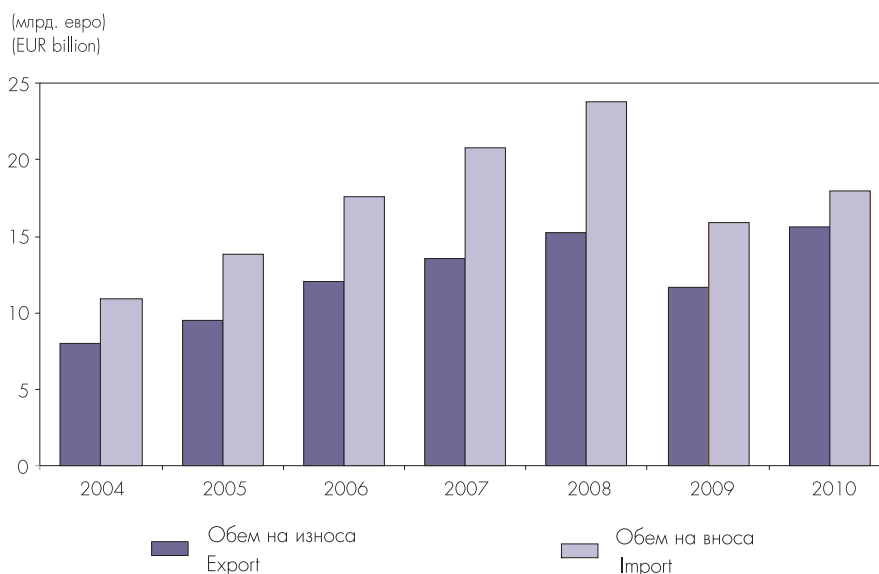
През 2010 г. търговският дефицит намалю с 1.76 млрд. евро спрямо предходната година и възлезе на 2.4 млрд. евро, което се равнява на 6.7% от БВП. Износът на стоки нарасна номинално с 33%, което се дължи на по-голямото външно търсене и международните цени на част от стоките, традиционно изнасяни от български фирми. Главен принос за нарастването на износа през изминалата година имаха групите „неблагородни метали и изделия от тях“, „машини, транспортни средства и апарати“ и „минерални продукти и горива“.

BALANCE OF PAYMENTS

In 2010 the balance of the current and the capital account of the balance of payments continued improving, and in this way the sustainability of the external position was maintained. The current and the capital account closed with a deficit of EUR 66 million (compared to a deficit of EUR 2.6 billion in 2009); the main contribution for this belonged to the high rate of growth in exports.

In 2010 the trade deficit improved by EUR 1.76 billion compared to the previous year and amounted to EUR 2.4 billion, which was equal to 6.7% of GDP. The exports of goods registered a nominal growth of 33% as a result of the increased external demand for and the international prices of some of the goods traditionally exported by Bulgarian companies. The main contribution to the growth during the past year belonged to the groups of base metals and articles thereof, machinery, vehicles and equipment and mineral products and fuels.

ДИНАМИКА НА ИЗНОСА И ВНОСА DYNAMICS OF EXPORTS AND IMPORTS



Източник: МД. Source: MF.

Вносът на стоки също нарасна, но с по-бавни темпове. С основно значение за нарастването на вноса главно поради по-високи международни цени бяха суровините и материалите и минералните продукти и горивата. Отрицателният темп на растеж на вноса на инвестиционни стоки постепенно се забави, достигайки положителен темп от 24% през последното тримесечие на годината.

Нетните услуги и текущите трансфери също имаха положителен принос за по-доброто състояние на текущата сметка през 2010 г. Излишъкът по услугите възлезе на 1.9 млрд. евро (при 1.3 млрд. евро за предходната година). Увеличението (с 592 млн. евро спрямо 2009 г.) трансфери към сектор „държавно управление“ доведоха до нарастване салдото на нетните текущи трансфери до 1.55 млрд. евро за 2010 г.

Същевременно в резултат от увеличаването на плащанията на доход по линия на преките инвестиции и по-ниските постъпления от компенсаци на наети лица през 2010 г. дефицитът по сметка „доход“ се увеличи на годишна база със 192 млн. евро, достигайки 1.4 млрд. евро.

През 2010 г. нетният външен приток на финансови ресурси към страната бе значително по-нисък в сравнение с предходната година. Финансовата сметка на платежния баланс реализира дефицит от 0.9 млн. евро, което се дължи главно на погасяване на заеми на банки (918 млн. евро) и закриване на депозити на нерезиденти в местни банки (642 млн. евро). Преките чуждестранни инвестиции възлязоха на 1639 млн. евро за 2010 г. спрямо 2412 млн. евро за 2009 г. Привлечените преки инвестиции през 2010 г. са преобладаващо под формата на дялов капитал (1493 млн. евро) и към банковия сектор под формата на реинвестирана печалба (209 млн. евро).

Изплащането на задължения към нерезиденти оказва положително влияние върху brutния външен дълг на страната, който според последни статистически данни намалява до 101.8% от БВП в края на 2010 г. спрямо 108% през 2009 г. Матуритетната структура на дълга също се подобри, като дялът на краткосрочните задължения спадна до 31.4% от brutния външен дълг в края на годината и се покрива на 112.8% от резервите на БНБ.

The imports of goods also increased, but at lower rates. The raw materials and materials, and the mineral products and fuels had a principal significance for the increase in imports, mainly due to the higher international prices. The negative growth rate of the import of investment goods gradually slowed down and reached a positive value of 24% during the last quarter of the year.

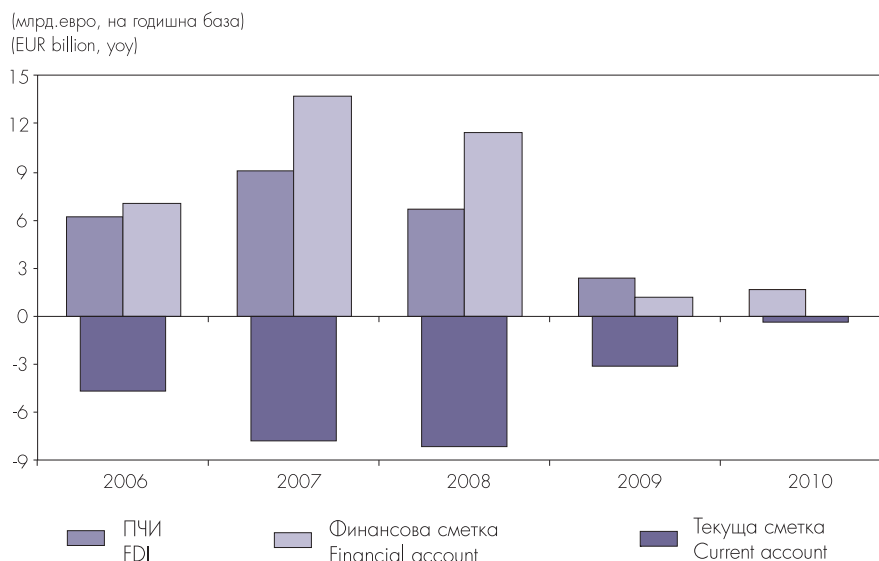
The net services and current transfers also had a positive contribution to the improvement of the current account in 2010. The services surplus in 2010 amounted to EUR 1.9 billion (compared to a surplus of EUR 1.3 billion during the previous year). The increased transfers to the State Government Sector (EUR 592 million more compared to 2009) resulted in an increase in the balance under the Net Current Transfers to EUR 1.55 billion in 2010.

At the same time, as a result of the increase in the payments of income under direct investments and the lower accounts receivable from compensations of people employed, in 2010 the income deficit increased by EUR 192 million on an annual basis, reaching EUR 1.4 billion.

In 2010 the net foreign inflow of financial resources to the country was considerably lower compared to the previous year. The financial account of the balance of payments realised a deficit of EUR 0.9 million, which was mainly due to repayments of loans to banks (EUR 918 million) and closing of deposits of non-residents held with local banks (EUR 642 million). Foreign direct investments amounted to EUR 1,639 million in 2010 compared to EUR 2,412 million in 2009. The direct investments attracted in 2010 were prevailing in the form of share capital (EUR 1,493 million) and to the banking sector in the form of reinvested profit (EUR 209 million).

The repayment of liabilities to non-residents had a positive impact on the gross domestic debt of the country, which, according to the latest statistical data, decreased to 101.8% of GDP at the end of 2010 compared to 108% of GDP at the end of 2009. The maturity structure of the debt also improved and the share of the short-term accounts payable dropped to 31.4% of the gross external debt at the end of 2010 and can be covered at 112.8% by the BNB reserves.

ТЕКУЩА СМЕТКА, ФИНАНСОВА СМЕТКА И ПЧИ CURRENT ACCOUNT, FINANCIAL ACCOUNT, FDI



КРАТКОСРОЧЕН И ДЪЛГОСРОЧЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ И МЕЖДУНАРОДНИ РЕЗЕРВИ НА БНБ SHORT-TERM AND LONG-TERM EXTERNAL DEBT AND INTERNATIONAL RESERVES OF THE BNB



ФИНАНСОВ СЕКТОР

В резултат от свиването на дефицита по текущата сметка и въпреки по-малките капиталови потоци към страната международните валутни резерви на България достигнаха в края на 2010 г. 12.97 млрд. евро и осигуряваха адекватно покритие на паричната база и паричното предлагане. Покритието на вноса на стоки и услуги се запази високо през цялата година и в края ѝ достигна 7.3 месеца при възприет минимум от 3 месеца. Лекият му спад спрямо 2009 г., когато възлизаше на 7.9 месеца, се дължи на съживяването на вноса в края на годината, успоредно с положителния растеж на икономиката.

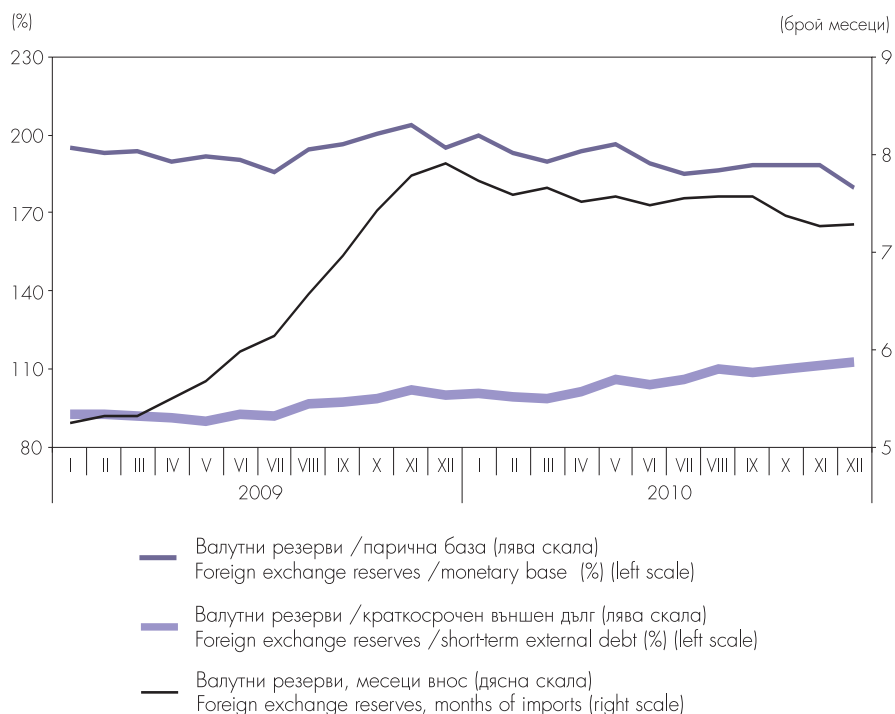
Кредитът за частния сектор продължи да забавя годишния си темп на растеж през 2010 г., като в края ѝ се понижи до 1.1% от 3.8% през декември предходната година. Причините за слабата активност на кредитния пазар се крият в значително по-високите кредитни стандарти на банките, докато в същото време липсва търсене на кредитен ресурс, отговарящо на условията.

FINANCIAL SECTOR

As a result of the shrinking of the current account deficit and notwithstanding the lower capital inflows to the country, the foreign exchange reserves of Bulgaria at the end of 2010 reached EUR 12.97 billion and ensured an adequate coverage of the monetary base and money supply. The coverage of the imports of goods and services remained at a high level during the whole year and reached 7.3 months at the end of the year, with an established minimum of three months. The slight decline compared to 2009, when this indicator was 7.9 months, was due to the reviving of the imports at the end of the year in parallel with the positive growths in the economy.

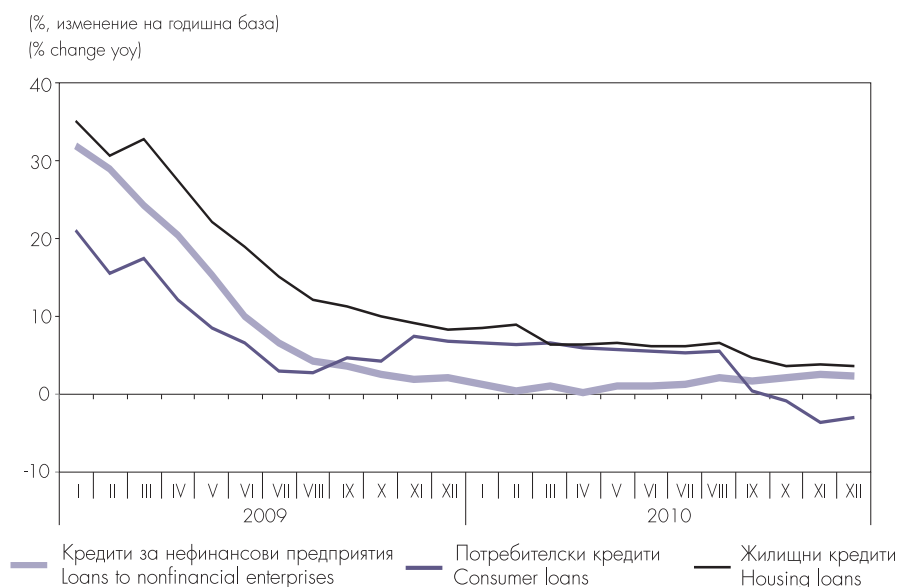
The loans for the private sector continued slowing down their annual rate in 2010 and at the yearend decreased to 1.1% from 3.8% in December of the previous year. The reasons for the low activity in the credit market lie in the considerably higher credit standards of banks accompanied by an absence of demand for loan resources, satisfying the conditions.

КЛЮЧОВИ СЪОТНОШЕНИЯ ЗА ПАРИЧНИЯ СЪВЕТ
KEY RATIOS FOR CURRENCY BOARD



Източници: БНБ, МД. Sources: BNB, MF.

КРЕДИТИ ЗА НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ДОМАКИНСТВА LOANS TO NONFINANCIAL ENTERPRISES AND HOUSEHOLDS



Източници: БНБ, МФ. Sources: BNB, MF.

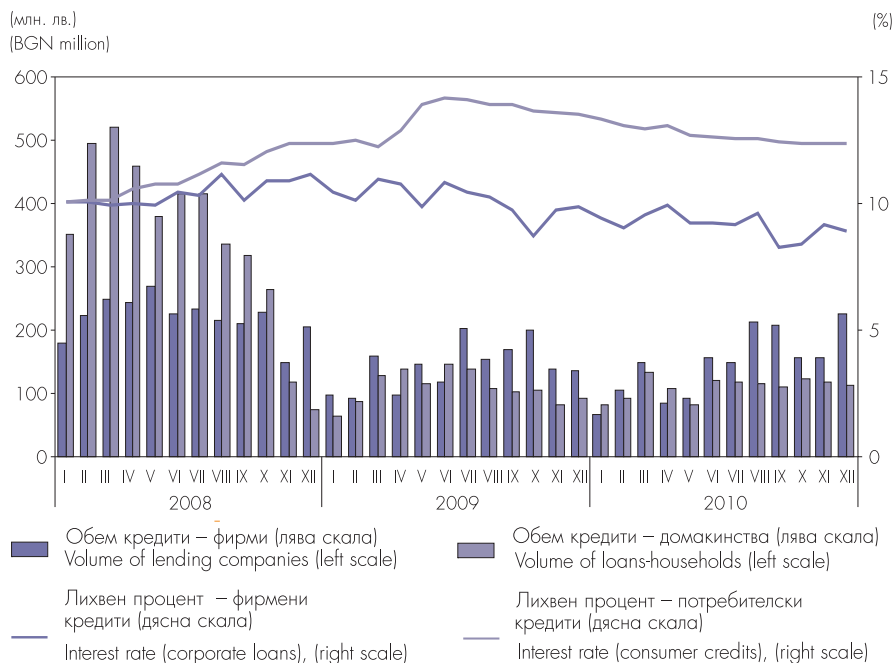
Банките не изпитват затруднения с ликвидността си предвид значителния размер на новопривлечените от вътрешния пазар депозити. Общата сума на депозитите нарасна през годината с 6.6%. Положително влияние в това отношение оказва известното възстановяване прираста на овърнайт депозитите, голяма част от които са свързани с разплащанията на бизнеса и отразяват засилването на икономическата активност.

От средата на 2009 г. се наблюдава трайна тенденция към намаляване на лихвените равнища по срочните депозити, като среднопретегленият лихвен процент се понижи с 1.4 пр.п. до 4.6% спрямо 2009 г. Въпреки високата ликвидност на банките обаче цената на кредитния ресурс не се понижи през 2010 г. и вероятно продължава да отразява оценката на банките за кредитния риск.

The banks had no problems with their liquidity with a view to the significant amount of the deposits attracted in the domestic market. In 2010 the total amount of deposits increased by 6.6%. The certain recovery of the growth in overnight deposits, a large proportion of which were related to the payments of the business and reflected the increased economic activity, had a positive impact in this respect.

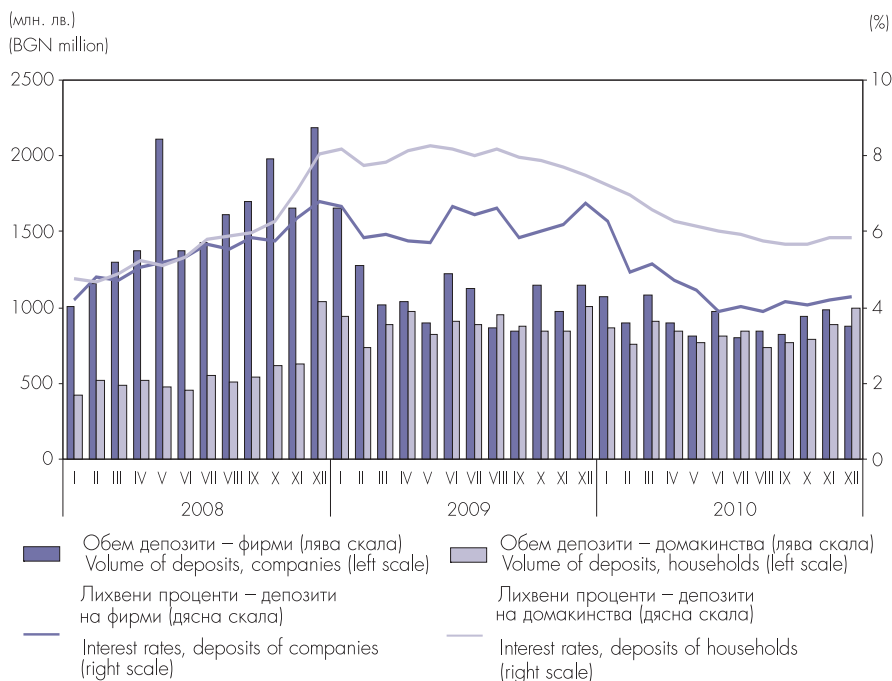
Since the middle of 2009 a steady downward trend in interest rates on term deposits was observed, and the weighted average interest rate fell by 1.4 percentage points compared to 2009 and reached 4.6%. Regardless of the high liquidity of banks, however, the price of the loan resources did not decrease in 2010 and most likely continued reflecting the assessment of the credit risk by the banks.

ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ И ОБЕМИ ПО НОВООТПУСНАТИ КРЕДИТИ НА ФИРМИ И ДОМАКИНСТВА
 INTEREST RATES AND VOLUMES OF CONSUMER AND BUSINESS LOANS



Източници: БНБ, МФ. Sources: BNB, MF.

ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ И ОБЕМИ ПО НОВОПРИЕТИ СРОЧНИ ДЕПОЗИТИ НА ФИРМИ И ДОМАКИНСТВА
 INTEREST RATES AND VOLUMES OF FIXED-TERM DEPOSITS



Източници: БНБ, МФ. Sources: BNB, MF.

През 2010 г. банковият сектор в България бе стабилен, характеризирайки се с относително високи капиталови буфери и добри финансови показатели. Към края ѝ коефициентът на ликвидните активи на банките значително се подобрява и достига 24.4% спрямо 21.9% година по-рано, гарантирайки стабилността на финансовото посредничество. Коефициентът на обща капиталова адекватност на системата от търговски банки се увеличи с 0.5 пр.п. до 17.5% към декември 2010 г., т.е. значително над изискуемите 12% от надзорните регулации. Делът на кредитите с просрочие над 90 дни в брутните кредити за частния нефинансов сектор се повиши до 11.9% от 6.4% в края на 2009 г. Влошаването на кредитните портфейли не застрашава банковата система благодарение на разумното и своевременно управление на паричните потоци от страна на банките. Това от своя страна им позволява както да покриват загубите, така и да реализират положителни финансови резултати. Банковата система приключва 2010 г. с нетна (неодитирана) печалба в размер на 617 млн. лв.

In 2010 the banking sector in Bulgaria was stable and was characterised by relatively high capital buffers and good financial indicators. As at the end of 2010 the ratio of the liquid assets of banks improved considerably and reached 24.4% compared to 21.9% a year earlier, thus guaranteeing the stability of the financial intermediation. The total capital adequacy ratio of the system of commercial banks increased by 0.5 percentage points as at December 2010 and reached 17.5%, which was much above the 12% required by the supervisory regulations. The share of the loans overdue by more than 90 days in the gross loans extended to the private non-financial sector increased to 11.9% from 6.4% at the end of 2009. The deterioration of the loan portfolios did not threaten the banking system due to the prudent and timely management of the cash flows by the banks. This, in turn, allowed banks both to cover the losses and to realise positive financial results. The banking system closed 2010 with a net (unaudited) profit of BGN 617 million.

ВЪТРЕШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
DOMESTIC GOVERNMENT DEBT

През 2010 г. емисионната политика на Министерството на финансите бе съобразена както с мерките за постигане устойчивост на икономиката и основните фискални параметри, заложи в Закона за държавния бюджет на Република България за 2010 г., така и със стратегическата цел за управление на държавния дълг през периода 2009–2011 г., насочена към осигуряване на необходимите ресурси за финансиране на държавния бюджет и рефинансиране на дълга в обращение, при минимално възможна цена, като се хеджират финансовите рискове и се отчита развитието на вътрешния капиталов пазар в контекста на финансовата система като цяло.

Оценявайки последиците от глобалната финансова криза върху българската икономика и финансовия сектор в страната, Министерството на финансите продължи политиката си на приоритетно емитиране на ДЦК за вътрешния пазар при отчитане на пазарната конюнктура и утвърждаването им като един от основните инструменти за финансиране заемните нужди на държавата.

Интересът към предлаганите правителствени дългови ценни книжа нарастваше през годината, което бе съпътствано от ясно открояваща се тенденция към намаляване на постигнатата на аукционите доходност. Това се дължеше на провежданата от правителството гъвкава и адекватна на текущата пазарна конюнктура политика, което намери израз в актуализацията на емисионната политика за 2010 г., извършена в отговор на заявените от инвеститорите очаквания относно пазара на ДЦК. През 2010 г. търсенето на ДЦК значително превишаваше предлагането, като на някои аукциони бяха постигнати рекордни коефициенти на покритие. Осреднените коефициенти на покритие за годината по видове ценни книжа са, както следва: за 1-годишните съкровищни бонове – 4.13, за ДЦК със срок 2 години и 6 месеца, деноминирани в евро – 3.82, за ДЦК със срок 3 години и 6 месеца – 3.01, 5-годишни (от 2009 г.) – 1.96, 7-годишни – 2.69, 10 години и 6 месеца – 3.04, и за ДЦК със срок 15 години, деноминирани в евро – 6.92. Емитирането на ДЦК със срочност 10 години и 6 месеца бе съобразено с необходимостта от поддържане на подходящ инструмент с цел изчисляването на дългосрочен лихвен процент за оценка степенята на конвергенция с държавите-членки от еврозоната.

During the past year 2010 the issue policy of the Ministry of Finance was consistent both with the measures for achieving stability of the economy and the basic fiscal parameters, set out in the 2010 State Budget of the Republic of Bulgaria Act, and with the strategic goal for government debt management during the period 2009-2011, orientated towards the ensuring the necessary resources for financing the state budget and refinancing the outstanding debt, at minimum cost, while hedging the financial risks and taking into account the development of the domestic capital market in the context of the financial system as a whole.

Evaluating the consequences of the global financial crisis for the Bulgarian economy and the financial sector in the country, the Ministry of Finance continued its policy of priority in issuing of GS in the domestic market, taking into account the market situation and establishing GS as one of the main instruments for financing the need of the state for loans.

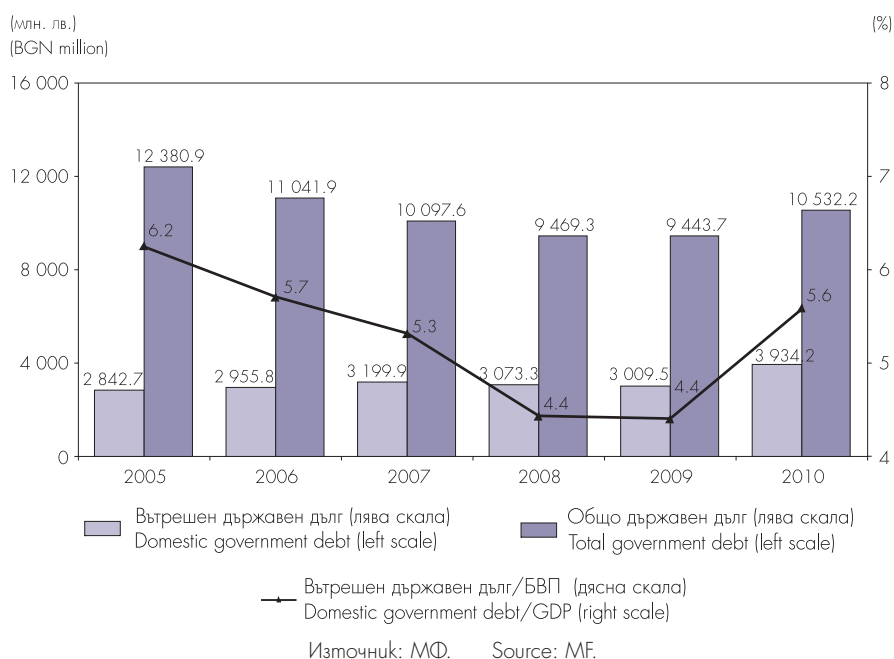
The interest applied on the government debt securities increased during the year. This was accompanied by a clearly outlined trend towards decreasing of the yield achieved at the auctions. This was due to the flexible and adequate to the current market situation policy, implemented by the government, which was reflected in the 2010 update of the issue policy in response to the expectations for the GS market, expressed by investors. In 2010 the demand for GS significantly exceeded the supply, and record bid-to-cover ratios were achieved at some auctions. The average bid-to-cover ratios for the year by types of securities were as follows: 1 year Treasury Bills – 4.13, GS with maturity of 2 years and 6 months, denominated in Euros – 3.82, GS with maturity of 3 years and 6 months – 3.01, 5-year (issued in 2009) – 1.96, 7-year – 2.69, 10 years and 6 months – 3.04, and GS with maturity of 15 years, denominated in Euros – 6.92. The issuing of GS with maturity of 10 years and 6 months was in line with the need to maintain an appropriate instrument for the purpose of calculating a long-term interest rate for assessing the degree of convergence with the EU Member States of the euro area.

Вътрешен държавен дълг • Domestic Government Debt

Номиналният размер на вътрешния държавен дълг в края на 2010 г. възлиза на 3934.2 млн. лв., което представлява 5.6% от БВП, съответно 3652.5 млн. лв. от него е дългът по ДЦК, емитирани на аукционен принцип, и 281.7 млн. лв. е дългът по ДЦК, емитирани за структурната реформа. В процентно отношение ДЦК, емитирани на аукционен принцип, заемат 92.8% от общия размер на вътрешния държавен дълг, а ДЦК, емитирани за структурната реформа – 7.2%.

In nominal terms, the domestic government debt at the end of 2010 amounted to BGN 3,934.2 million, which was 5.6% of GDP; within this amount, BGN 3,652.5 million was the debt incurred in auctioned GS, and BGN 281.7 million was the debt incurred in GS floated in support of the structural reform. In percentage terms the auctioned GS accounted for 92.8% of the total domestic government debt amount, and GS floated in support of the structural reform accounted for 7.2%.

ВЪТРЕШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ/БВП DOMESTIC GOVERNMENT DEBT TO GDP



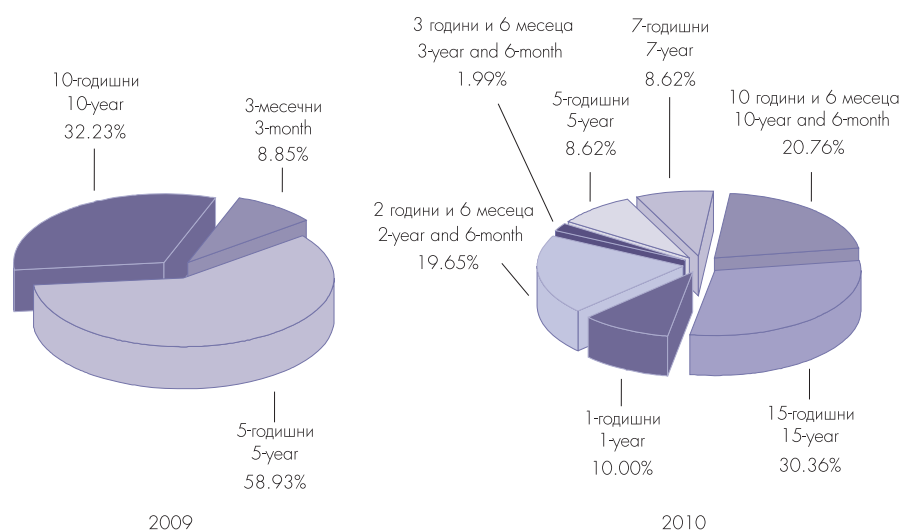
През 2010 г. Министерството на финансите продължи гъвкавата си и адекватна на пазарната среда емисионна политика, отговаряйки на търсенето на инвеститорите, и предложи на вътрешния пазар ДЦК с различна срочност. Общата номинална стойност на емитираните ДЦК е в размер на 1508.1 млн. лв. В общия обем на емитираните през 2010 г. ДЦК относителният дял на краткосрочните е 10.0%, на средносрочните – 30.3%, а на дългосрочните – 59.7%. През годината Министерството на финансите пушна на пазара и две емисии ДЦК, деноминирани в евро, които предизвикаха голям интерес сред участниците на пазара на ДЦК.

In 2010 the Ministry of Finance continued its flexible and adequate to the market environment issue policy, responding to the demand from the investor community, and offered in the domestic market GS with different maturities. The total nominal value of the GS issued amounted to BGN 1,508.1 million. Within the total amount of the GS issued in 2010, the relative share of the short-term ones was 10.0%, of the medium-term ones – 30.3%, and of the long-term ones – 59.7%. During the year the Ministry of Finance also launched in the market two issues of GS denominated in Euros, which triggered great interest among the participants in the GS market.

Високият интерес към провежданите аукциони за продажба на ДЦК е показателен за доверието на инвеститорите към Република България като емитент на държавен дълг.

The high interest in the auctions for sale of GS held was indicative of the confidence of investors in the Republic of Bulgaria in its capacity of an issuer of sovereign debt.

МАТУРИТЕТНА СТРУКТУРА НА НОВОЕМИТИРАНИТЕ ДЦК MATURITY STRUCTURE OF NEWLY-ISSUED GS

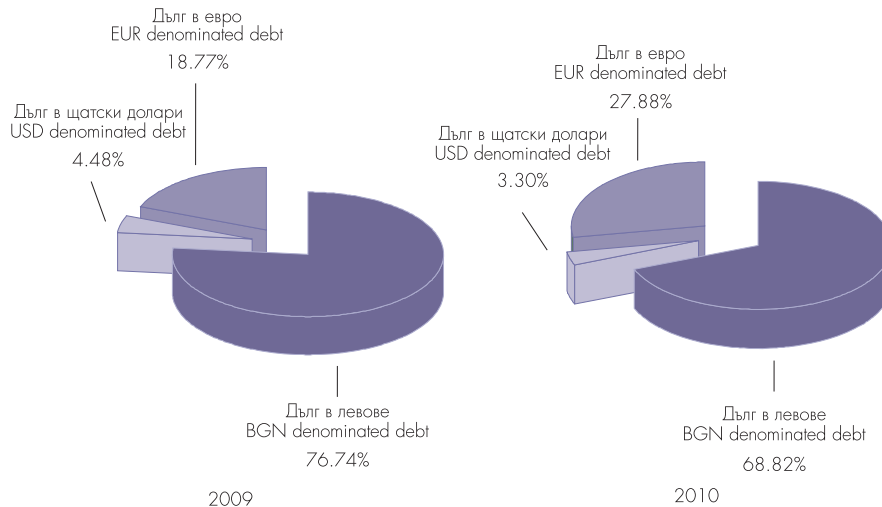


Източник: МФ. Source: MF.

Валутната структура на вътрешния държавен дълг отбелязва известна промяна в сравнение с отчетената през последните години тенденция към увеличение на относителния дял на дълга в левове. Последният бележи намаление с 7.9 пр.п. и достига 68.8%. За сметка на това дялът на дълга в евро нараства от 18.8% през 2009 г. на 27.9% в края на 2010 г., което е резултат от значителния интерес към предлаганите на вътрешния пазар емисии, деноминирани в евро, и от одобряването на по-големи обеми от предложените на аукционите. В резултат на това, както и на редовните амортизационни плащания, дялът на дълга в щатски долари намаля и достигна 3.3%.

The currency structure of the domestic government debt registered a certain change compared to the trend towards increasing the relative share of the debt denominated in Bulgaria levs, reported during the recent years. The share of the debt denominated in Bulgarian levs registered a decrease of 7.9 percentage points and reached 68.8%; at the same time, the share of the debt denominated in Euros increased from 18.8% in 2009 to 27.9% at the end of 2010, which resulted from the considerable interest in the issues, denominated in Euros, offered in the domestic market, and the approval of volumes larger than these offered at the auctions. As a result of this, as well as a result of the regular amortisation payments, the debt in US dollars declined and reached 3.3%.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА ВЪТРЕШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
CURRENCY STRUCTURE OF DOMESTIC GOVERNMENT DEBT



Източник: МФ.

Source: MF.

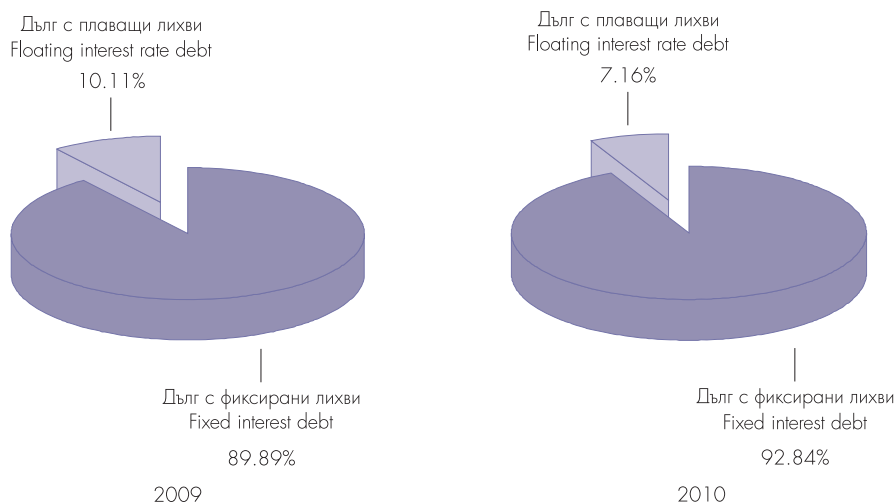
И през 2010 г. в лихвената структура на дълга се запазва тенденцията към повишаване дела на дълга с фиксирани лихвени купони до 92.8% при 89.9% в края на 2009 г. и редуциране на дълга с плаващи лихвени купони до 7.2%. Увеличението, респективно намалението е с около 3.0 пр.п. в сравнение с предходната година.

Емитираните през годината нови емисии ДЦК на вътрешния пазар са изцяло с фиксирани лихвени купони.

Concerning the interest rate structure of the debt in 2010 a sustainable trend was observed towards increasing the share of debt at fixed interest coupons to 92.8% (compared to 89.9% at the end of 2009) and reducing the debt with floating interest coupons to 7.2%. The increase, respectively the decrease, was in the amount of approximately 3.0 percentage points compared to the previous year.

The new issues of GS in the domestic market, issued during the year, were entirely at fixed interest coupons.

ЛИХВЕНА СТРУКТУРА НА ВЪТРЕШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
INTEREST RATE STRUCTURE OF DOMESTIC GOVERNMENT DEBT



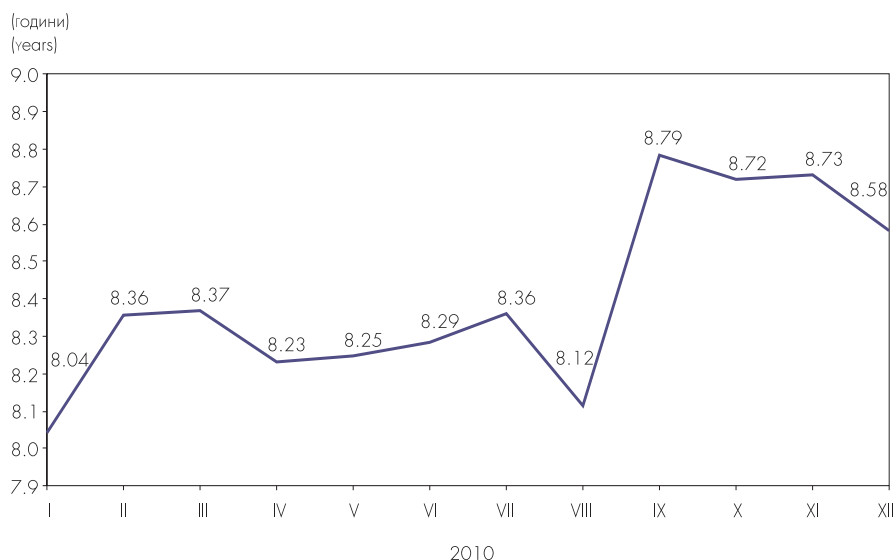
Източник: МФ.

Source: MF.

Приоритетното предлагане на дългосрочни ДЦК доведе и до удължаване на средния първоначален матурирмет на ДЦК, емитирани на аукционен принцип, който нарасна от 8 години и 1 месец на 8 години и 7 месеца, или с 6 месеца повече в сравнение с предходната година.

The prioritised offering of long-term GS also resulted in a longer average primary maturity of auctioned GS, which increased from 8 years and 1 month to 8 years and 7 months, or 6 months longer compared to the previous year.

СРЕДЕН ПЪРВОНАЧАЛЕН МАТУРИТЕТ НА ДЦК, ЕМИТИРАНИ НА АУКЦИОНЕН ПРИНЦИП, В ОБРАЩЕНИЕ В КРАЯ НА СЪОТВЕТНИЯ МЕСЕЦ
AVERAGE PRIMARY MATURITY OF AUCTIONED GS IN CIRCULATION AT THE END OF THE RESPECTIVE MONTH



Източник: МФ. Source: MF.

ВЪТРЕШНО ФИНАНСИРАНЕ

През годината нетното вътрешно финансиране с ДЦК е положително и възлиза на 849.9 млн. лв.¹ Фактическите постъпления от емисии ДЦК през периода възлизат на 1439.1 млн. лв., а осъществените погашения по ДЦК – съответно на 589.3 млн. лв. Общата номинална стойност на емитираните през годината ДЦК на вътрешния пазар е 1508.1 млн. лв., като брутното вътрешно финансиране с ДЦК бе в следните матурирметни сегменти: ДЦК със срок 10 години и 6 месеца в размер на 313.1 млн. лв.; 7-годишни ДЦК за 130 млн. лв.; 5-годишни ДЦК (2009 г.) на стойност 130 млн. лв.; ДЦК със срок 3 години и 6 месеца за 30.0 млн. лв. В брутното вътрешно финансиране се включват и реализираните през годината две емисии, деноминирани и платими в евро, една дългосрочна емисия ДЦК с матурирмет 15 години в размер на 234.1 млн. евро (457.9 млн. лв.) и една емисия със срок 2 години и 6 месеца за 151.5 млн. евро (296.4 млн. лв.). В краткосрочния сегмент са предложени две емисии 1-годишни ДЦК на обща стойност 150.8 млн. лв.

DOMESTIC FINANCING

The net domestic financing through GS during the year was positive and amounted to BGN 849.9 million¹. The actual receipts from GS issues during the period amounted to BGN 1,439.1 million, and the redemptions of GS made amounted to BGN 589.3 million. The total nominal value of the GS issued in the domestic market during the year amounted to BGN 1,508.1 million, and the gross domestic financing through GS was realised in the following maturity segments: GS with maturity of 10 years and 6 months in the amount of BGN 313.1 million; 7-year GS in the amount of BGN 130 million; 5-year GS (issued in 2009) in the amount of BGN 130 million; GS with maturity of 3 years and 6 months in the amount of BGN 30.0 million. The gross domestic financing also included the two issues, denominated and payable in Euros and released during the year, one long-term issue of GS with maturity of 15 years in the amount of EUR 234.1 million (BGN 457.9 million), and one issue with maturity of 2 years and 6 months in the amount of EUR 151.5 million (BGN 296.4 million). In the short-term segment two issues of 1-year GS were offered with a total value of BGN 150.8 million.

¹ Сумата е на база главница.

¹ The amount is based on the principal.

ДИНАМИКА НА ВЪТРЕШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ*
DOMESTIC GOVERNMENT DEBT DYNAMICS*

(млн. лв.)
(BGN million)

Структура на дълга	Размер на дълга към 31.XII.2009 г.	Увеличение	Намаление	Размер на дълга към 31.XII.2010 г.	Номинално увеличение/намаление	Процент
Debt Structure	Debt by 31 Dec. 2009	Rise	Fall	Debt by 31 Dec. 2010	Nominal rise/fall	Percent
Вътрешен държавен дълг Domestic Government Debt	3 009.46	1 508.15	591.72	3 934.16	924.70	30.73
Емисии на ДЦК Government securities issued	2 705.33	1 508.15	561.03	3 652.45	947.12	35.01
12-месечни 12-month	-	150.81	-	150.81	150.81	-
2 години и шест месеца 2-year and 6-month	-	296.36	-	296.36	296.36	-
3-годишни 3-year	150.00	-	150.00	-	-150.00	-100.00
3 години и шест месеца 3-year and 6-month	-	30.00	-	30.00	30.00	-
5-годишни 5-year	808.47	130.00	100.67	837.80	29.33	3.63
7-годишни 7-year	390.36	130.00	310.36	210.00	-180.36	-46.20
10-годишни 10-year	1 160.92	-	-	1 160.92	-	-
10 години и шест месеца 10-year and 6-month	-	313.11	-	313.11	313.11	-
15-годишни 15-year	195.58	457.87	-	653.45	457.87	234.11
ДЦК, емитирани за структурната реформа Structural reform government securities	304.13	-	30.69	281.71	-22.42	-7.37
19-годишни 19-year	0.55	-	0.26	0.28	-0.28	-50.00
20-годишни 20-year	163.37	-	16.34	147.03	-16.34	-10.00
24-годишни 24-year	1.02	-	0.13	0.89	-0.13	-12.50
25-годишни 25-year	139.19	-	13.97	133.51	-5.68	-4.08

* Данните са по номинал.

* All data is at nominal values.

Източник: МФ. Source: MF.

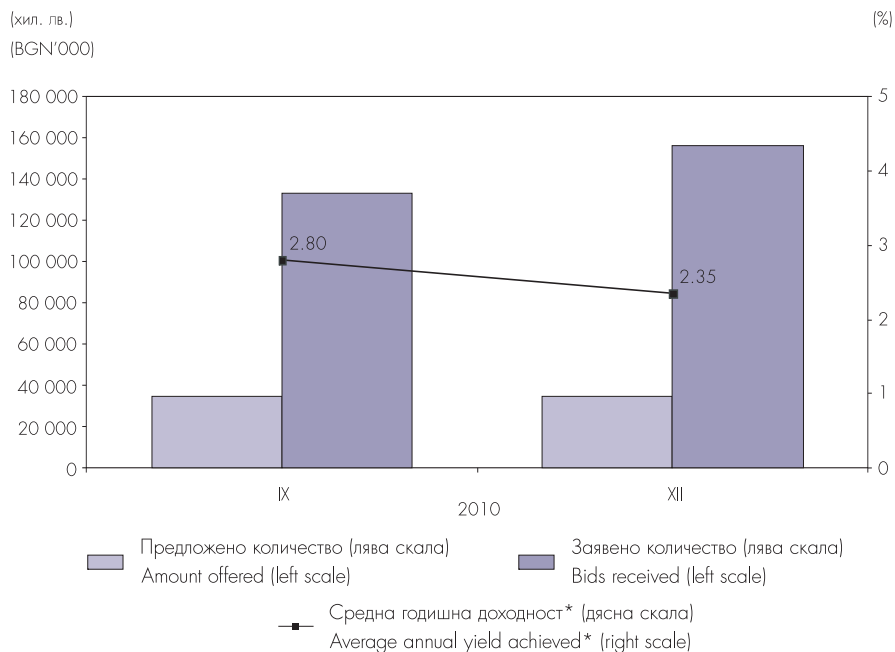
ЕМИСИИ НА СЪКРОВИЩНИ БОНОВЕ

Краткосрочните ценни книжа, емитирани през годината, са 1-годишни скontoви ДЦК, като общият им номинален размер възлиза на 150.8 млн. лв. при предложени 70.0 млн. лв. Общият номинал на заявените поръчки достигна 288.8 млн. лв. На проведените два аукциона за 1-годишни съкровищни бонове инвеститорите подадоха заявки, надвишаващи четири пъти предложените ДЦК (среден коефициент на покритие 4.13). Това е и един от най-високите регистрирани коефициенти на покритие за пласираните от Министерството на финансите левови емисии на вътрешния пазар от февруари 2007 г. насам. Постигнатата на аукционите средна годишна доходност е съответно 2.80% и 2.35%. На проведените аукциони бе отчетен много висок интерес от страна на всички първични дилъри на ДЦК.

ISSUES OF TREASURY BILLS

The short-term securities issued during the year were 1-year discount GS; their total nominal value amounted to BGN 150.8 million with BGN 70.0 million offered. The total nominal value of the orders placed reached BGN 288.8 million. At the two auctions held for 1-year treasury bills investors placed offers for over four times more than the GS offered (average bid-to-cover ratio of 4.13). This was one of the highest registered bid-to-cover ratios of the issues in Bulgarian lev, launched by the Ministry of Finance in the domestic market since 2007. The average annual yield achieved at auctions was respectively 2.80% and 2.35%. At the auctions held, a very high interest was reported of all primary dealers in GS.

АУКЦИОНИ НА ЕДНОГОДИШНИ ДЦК 1-YEAR GOVERNMENT SECURITIES AUCTIONS



* Средна годишна доходност, изчислена на база доходността на ISMA-International (%).

* Average annual yield based on the ISMA-International Yield (%).

Източник: МД. Source: MF.

ЕМИСИИ НА СЪКРОВИЩНИ ОБЛИГАЦИИ

Общата номинална стойност на емитираните през годината съкровищни облигации възлиза на 1357.3 млн. лв. През 2010 г. са емитирани ДЦК със срок 2 години и 6 месеца, деноминирани в евро, ДЦК със срок 3 години и 6 месеца, 5-годишни (от 2009 г.), 7-годишни, ДЦК със срок 10 години и 6 месеца и 15-годишни ДЦК, деноминирани в евро.

Новопредложените ДЦК със срок 3 години и 6 месеца са представени от една емисия, възлизаща на обща номинална стойност от 30.0 млн. лв. Интересът към ценните книжа със срок 3 години и 6 месеца бе висок, като общото заявено количество е 90.3 млн. лв., или 3.01 коефициент на покритие. Постигнатата доходност на първичния пазар на ДЦК със срок 3 години и 6 месеца бе 3.69%.

Петгодишните ДЦК (емисия 2009 г.) с остатъчен матуритет приблизително 4 години, възлизат на обща номинална стойност 130.0 млн. лв., пласирана през годината на четири аукциона. Интересът към тези книжа бе по-висок при първите две отваряния, като общото заявено количество за четирите аукциона е 257.1 млн. лв. при среднопотеглен коефициент на покритие за отварянията 1.96. Постигнатата доходност на първичния пазар на тези ДЦК се движеше в диапазона 4.07–4.88%.

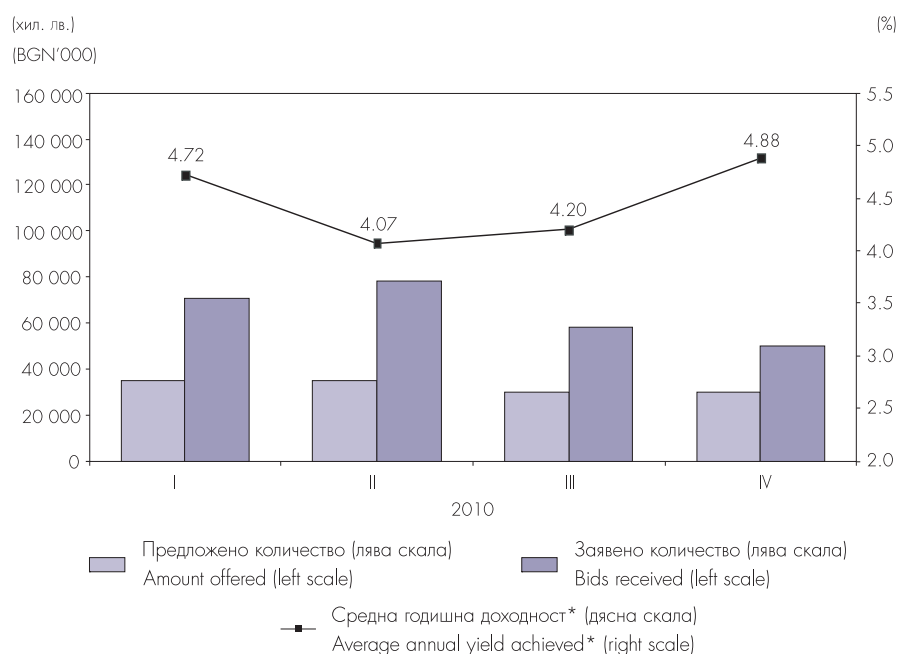
ISSUES OF TREASURY BONDS

The total nominal value of the treasury bonds issued during the year stood at BGN 1,357.3 million. During the year GS with maturity of 2 years and 6 months, denominated in Euros, GS with maturity of 3 years and 6 months, 5-year GS (issued in 2009), 7-year GS, GS with maturity of 10 years and 6 months, and 15-year GS, denominated in Euros, were issued.

Newly-offered GS with maturity of 3 years and 6 months were represented by one issue with a total nominal value of BGN 30.0 million. Demand for securities with maturity of 3 years and 6 months was high and the total offers placed amounted to BGN 90.3 million, resulting in a bid-to-cover ratio of 3.01%. The yield achieved at the primary market of GS with maturity of 3 years and 6 months was 3.69%.

Five-year GS (issued in 2009) with remaining maturity of approximately 4 years had a total nominal value of BGN 130.0 million, offered in the course of the year at four auctions. The interest in these securities was higher during the first two openings and the total quantity for which offers were placed at the four auctions was BGN 257.1 million with a weighted average bid-to-cover ratio for the openings of 1.96. The yield achieved at the primary market for these GS varied within the bracket of 4.07% to 4.88%.

АУКЦИОНИ НА ПЕТГОДИШНИ ДЦК (2009) 5-YEAR GOVERNMENT SECURITIES AUCTIONS (2009)



* Средна годишна доходност, изчислена на база доходността на ISMA-International [%].

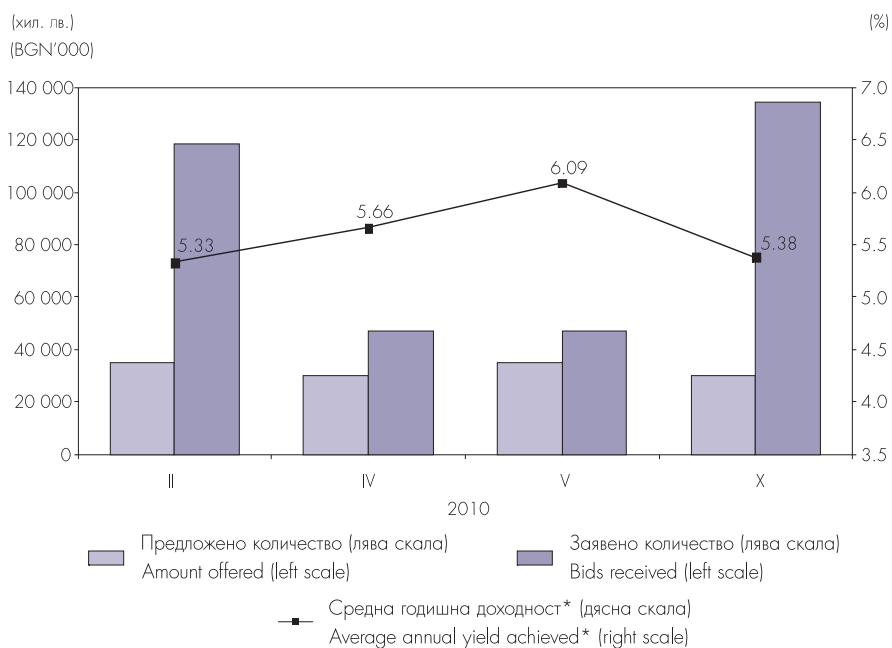
* Average annual yield based on the ISMA-International Yield [%].

Източник: МФ. Source: MF.

През годината е пусната в обращение една емисия 7-годишни облигации с номинал 130.0 млн. лв., която е реализирана на четири аукциона, като традиционно бе сред търсените на пазара. Общото заявено количество възлиза на 346.7 млн. лв., а средният коефициент на покритие е 2.69. Най-голям интерес към тази емисия е регистриран през четвъртото тримесечие, имайки предвид реализирания коефициент на покритие от 4.47 при отварянето на емисията през октомври. Доходността на 7-годишните ДЦК, постигната на първичния пазар, се движише между 5.33% и 6.09%.

During the year one issue of 7-year bonds with a nominal value of BGN 130.0 million was placed. It was realised in four auctions and, traditionally, the 7-year issue was among the issues for which there was demand in the market. The total amount of offers placed stood at BGN 346.7 million, and the average bid-to-cover ratio was 2.69. The largest demand for this issue was registered during the fourth quarter, bearing in mind the bid-to-cover ratio of 4.47 realised in the opening of the issue in October. The yield of the 7-year GS achieved in the primary market varied within the bracket of 5.33% to 6.09%.

АУКЦИОНИ НА СЕДЕМГОДИШНИ ДЦК 7-YEAR GOVERNMENT SECURITIES AUCTIONS



* Средна годишна доходност, изчислена на база доходността на ISMA-International (%).

* Average annual yield based on the ISMA-International Yield (%).

Източник: МД. Source: MF.

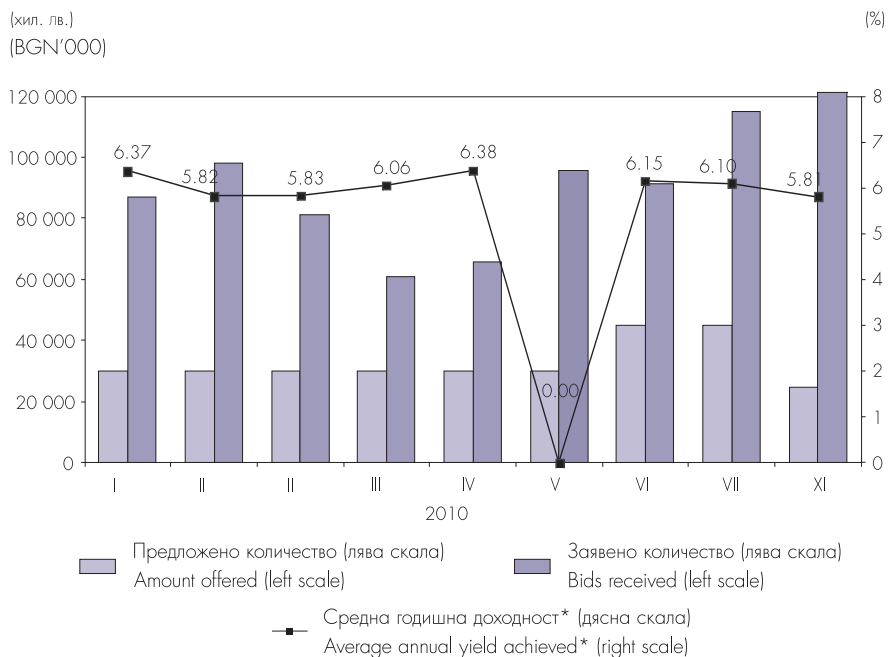
Държавните ценни книжа със срок 10 години и 6 месеца бяха представени от една емисия, която се продаде на девет аукциона. Общата номинална стойност е 313.1 млн. лв. при предложени 295.0 млн. лв. Интересът към тези ДЦК остава висок и относително постоянен през цялата година. Заявеното количество е 856.9 млн. лв., или среден коефициент на покритие 3.04. Доходността на ДЦК със срок 10 години и 6 месеца варираше между 5.81% и 6.38%.

През май бе отменен аукционът на ДЦК със срок 10 години и 6 месеца, тъй като търсената от участниците доходност не съответстваше на целите, заложи в емисионата политика, и отчитайки факта, че правителството разполага с достатъчно и различни по вид средства за финансиране, Министерството на финансите взе решение да отхвърли всички постъпили поръчки.

Government securities with maturity of 10 years and 6 months were represented by one issue, sold at nine auctions. The total nominal value was BGN 313.1 million, with BGN 295.0 million offered. The interest in these GS remained high and relatively stable throughout the year. Offers were placed for BGN 856.9 million, or the average bid-to-cover ratio was 3.04. The yield of the GS with maturity of 10 years and 6 months varied within the bracket of 5.81% to 6.38%.

In May the auction of GS with maturity of 10 years and 6 months was cancelled since the yield sought by the participants in the auction did not correspond to the objectives set in the issue policy; taking into account the fact that the government had at its disposal sufficient and diverse means of financing, the MF decided to reject all offers received.

АУКЦИОНИ НА ДЦК СЪС СРОК 10 ГОДИНИ И 6 МЕСЕЦА 10-YEAR AND 6-MONTH GOVERNMENT SECURITIES AUCTIONS



* Средна годишна доходност, изчислена на база доходността на ISMA-International (%).

* Average annual yield based on the ISMA-International Yield (%).

Източник: МФ. Source: MF.

На базата на проведени срещи и от направения анализ вследствие ползотворното сътрудничество с водещи експерти за избор на оптималния вариант сред множеството алтернативи Министерството на финансите взе решение да емитира на вътрешния пазар ДЦК, деноминирани в евро.

През февруари 2010 г. успешно бе проведен първият аукцион за продажба на ДЦК, деноминирани в евро, с първоначален матуритет 2 години и 6 месеца.

Новопредложените ДЦК със срок 2 години и 6 месеца са представени от една емисия, възлизаща на обща номинална стойност 151.5 млн. евро (296.4 млн. лв.) при предложени 105.0 млн. евро (205.4 млн. лв.), пласирани през годината чрез пет аукциона.

Интересът към тези книжа бе висок през цялата година, като на проведената през август аукцион инвеститорите подадоха заявки за близо пет пъти повече от предложените ДЦК. Коефициентът на покритие е 4.68, а общият номинал на заявените поръчки достигна 70.1 млн. евро спрямо предложеното количество от 15 млн. евро. Отчитайки изключително високото презаписване, както и инвеститорските предпочитания и ликвидността на местния пазар,

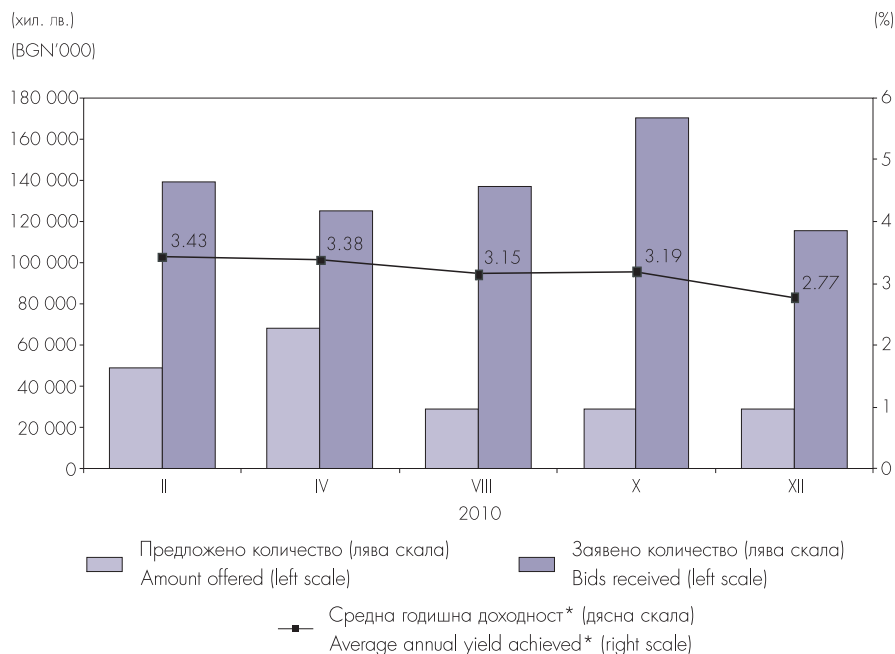
On the basis of meetings held and the analyses carried out as a result of the fruitful cooperation with leading experts for the purpose of choosing the optimum option among the multiple alternatives, the Ministry of Finance decided to issue in the domestic market government securities denominated in Euros.

In February 2010 the first auction was successfully held for sale of GS, denominated in Euros, with primary maturity of 2 years and 6 months.

The newly-offered GS with maturity of 2 years and 6 months were represented by one issue with a total nominal value of EUR 151.5 million (BGN 296.4 million), at EUR 105.0 million (BGN 205.4 million) offered during the year at five auctions.

The interest in these securities was high throughout the year, and in the auction held in August investors placed offers for almost five times the amount of the GS offered. The bid-to-cover ratio was 4.68, and the total nominal value of the offers placed reached EUR 70.1 million compared to the offered quantity of EUR 15 million. Taking into account the extremely high subscription, as well as the investors' preferences and the

АУКЦИОНИ НА ДЦК С МАТУРИТЕТ 2 ГОДИНИ И 6 МЕСЕЦА 2-YEAR AND 6-MONTH GOVERNMENT SECURITIES AUCTIONS



* Средна годишна доходност, изчислена на база доходността на ISMA-International (%).

* Average annual yield based on the ISMA-International Yield (%).

Източник: МД. Source: MF.

Министерството на финансите взе решение да одобри поръчки със съвкупна номинална стойност 61.5 млн. евро при среднопретеглена годишна доходност 3.15%.

През годината заявените количества ДЦК със срок 2 години и 6 месеца бяха 351.1 млн. евро (686.7 млн. лв.) при среден коефициент на покритие на петте аукциона 3.82. Постигнатата доходност на първичния пазар седвижише в диапазона 2.77–3.43%.

Реализираната 15-годишна емисия ДЦК е първата с такъв матурирест и в този валутен сегмент, емитирана на вътрешния пазар от 2003 г. насам.

Номиналната стойност на предложеното на аукциона за продажба количество ДЦК беше 45 млн. евро. Постигнатият коефициент на покритие, който е признак за инвеститорския интерес, възлиза на 6.92. Това е рекордно високо ниво на коефициент на покритие, постиган на аукцион за продажба на дългосрочни ДЦК. На аукциона бе регистриран изключително силен интерес от страна на първичните дилъри на ДЦК, които подадоха рекорден брой заявки – за 311.3 млн. евро (609.0 млн. лв.), както от свое име и за своя сметка, така и за сметка на свои клиенти. В отговор на рекордния инвеститорски интерес Министерството на финансите взе решение да одобри по-голямо от предварително обявеното за продажба количество ДЦК – в размер на 234.1 млн. евро (457.9 млн. лв.). Постигнатата среднопретеглена годишна доходност на аукциона от 6.45% е много благоприятна и показва минимален спред спрямо отчетените показатели за доходността на емисията с матурирест 10 години и 6 месеца, използвана за изчисляване на дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция.

liquidity in the domestic market, the MF decided to approve offers with an aggregate nominal value of EUR 61.5 million, at a weighted average annual yield of 3.15%.

The offers placed during the year for GS with maturity of 2 years and 6 months amounted to EUR 351.1 million (BGN 686.7 million), at an average bid-to-cover ratio of 3.82 for the five auctions. The yield achieved at the primary market varied within the bracket of 2.77% to 3.43%.

The 15-year issue of GS realised was the first issue with such maturity and in this currency segment, issued in the domestic market since 2003.

The nominal value of the quantity offered at the auction for sale of GS amounted to EUR 45 million. The bid-to-cover ratio achieved, which was indicative for the investors' interest, was 6.92. This is a record level of bid-to-cover ratio, achieved at an auction for sale of long-term government securities. At the auction an extremely high interest by primary dealers in GS was registered; the primary dealers placed a record number of offers – EUR 311.3 million (BGN 609.0 million), both in their name and on their behalf, and on behalf of their clients. In response to the record investors' interest, the Ministry of Finance decided to approve a quantity larger than the GS initially offered for sale – in the amount of EUR 234.1 million (BGN 457.9 million). The average weighted annual yield of 6.45% achieved at the auction is very favourable and demonstrates a minimum spread compared to the reported yield indicators of the issue with maturity of 10 years and 6 months, used to calculate the long-term interest rate for the purpose of assessing the degree of convergence.

АУКЦИОНИ НА ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕМИТИРАНИ ПРЕЗ 2010 Г. GOVERNMENT SECURITIES ISSUES IN 2010

Дата на аукциона	Дата на емисията	Номер на емисията	Валута	Матуритет (месеци)	Дата на падежа	Лихвен процент	Предложено количество	Заявено количество	Одобрено количество по номинал	Одобрено количество по продажни цена	Средна цена на 100 единици номинал	Минимална одобрена цена на 100 единици номинал	Средна годишна доходност (%)*	Максимална одобрена доходност (%)
Auction date	Issue date	Issue number	Currency	Maturity (months)	Maturity date	Interest rate	Amount offered	Bids received	Bids approved at nominal value	Bids approved at sell price	Average price attained per 100 units nominal value	Minimum approved price per 100 units nominal value	Average annual yield (%)*	Maximum approved yield (%)
11.01.2010	13.01.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	30 000 000.00	87 200 000.00	30 000 000.00	27 111 545.01	90.37	88.85	6.37	6.60
25.01.2010	27.01.2010	B62030009117	BGN	60	18.02.2014	4.45	35 000 000.00	70 700 000.00	35 000 000.00	34 727 090.00	99.22	98.94	4.72	4.79
01.02.2010	03.02.2010	B62030010115	EUR	30	03.08.2012	2.00	25 000 000.00	70 975 000.00	25 000 000.00	24 171 922.50	96.69	96.49	3.43	3.52
	Превислено в/ Recalculated in:		BGN				48 895 750.00	138 815 034.25	48 895 750.00	47 276 171.18				
15.02.2010	17.02.2010	B6204010210	BGN	84	17.02.2017	4.50	35 000 000.00	118 600 000.00	35 000 000.00	33 474 850.02	95.64	95.40	5.33	5.37
22.02.2010	24.02.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	30 000 000.00	97 850 000.00	30 000 000.00	28 317 569.99	94.39	93.97	5.82	5.87
26.02.2010	02.03.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	30 000 000.00	81 100 000.00	30 000 000.00	28 299 180.00	94.33	93.95	5.83	5.88
15.03.2010	17.03.2010	B62030009117	BGN	60	18.02.2014	4.45	35 000 000.00	78 375 000.00	35 000 000.00	35 000 000.00	101.49	101.16	4.07	4.17
24.03.2010	26.03.2010	B62030009117	BGN	60	18.02.2014	4.45	30 000 000.00	57 850 000.00	30 000 000.00	30 000 000.00	101.05	100.74	4.20	4.29
29.03.2010	31.03.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	30 000 000.00	61 000 000.00	30 000 000.00	27 803 425.00	92.68	92.40	6.06	6.10
12.04.2010	14.04.2010	B62030010115	EUR	30	03.08.2012	2.00	35 000 000.00	64 000 000.00	35 000 000.00	33 962 900.00	97.04	96.66	3.38	3.56
	Превислено в/ Recalculated in:		BGN				68 454 050.00	125 173 120.00	68 454 050.00	66 425 658.71				
19.04.2010	21.04.2010	B6204010210	BGN	84	17.02.2017	4.50	30 000 000.00	47 047 248.00	30 000 000.00	28 188 550.00	93.96	93.21	5.66	5.81
26.04.2010	28.04.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	30 000 000.00	65 900 000.00	30 000 000.00	27 162 075.00	90.54	89.60	6.38	6.52
03.05.2010	05.05.2010	B6204010210	BGN	84	17.02.2017	4.50	35 000 000.00	46 950 000.00	35 000 000.00	32 124 462.50	91.78	91.16	6.09	6.22
12.05.2010	12.05.2010	B62030009117	BGN	60	18.02.2014	4.45	30 000 000.00	50 150 000.00	30 000 000.00	29 581 770.00	98.73	97.35	4.88	5.30
25.05.2010	27.05.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	30 000 000.00	95 500 000.00	30 000 000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
28.06.2010	30.06.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	45 000 000.00	91 100 000.00	45 000 000.00	41 498 165.01	92.22	91.69	6.15	6.22
27.07.2010	29.07.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	45 000 000.00	114 860 000.00	93 110 000.00	86 185 486.00	92.56	91.18	6.10	6.31
02.08.2010	03.08.2010	B62030010115	EUR	30	03.08.2012	2.00	15 000 000.00	70 125 000.00	61 525 000.00	60 198 070.00	97.84	97.47	3.15	3.35
	Превислено в/ Recalculated in:		BGN				29 337 450.00	137 152 578.75	120 332 440.75	117 737 191.25				
13.09.2010	15.09.2010	B63010010000	BGN	12	15.09.2011	0.00	35 000 000.00	132 860 000.00	115 810 000.00	112 610 974.00	97.24	97.07	2.84	2.98
27.09.2010	29.09.2010	B62040210218	EUR	180	29.09.2025	5.75	45 000 000.00	311 355 000.00	234 105 000.00	220 614 369.00	94.24	92.89	6.45	6.60
	Превислено в/ Recalculated in:		BGN				88 012 350.00	608 957 449.65	457 869 582.15	431 484 201.32				
11.10.2010	13.10.2010	B62030010115	EUR	30	03.08.2012	2.00	15 000 000.00	87 100 000.00	15 000 000.00	14 696 509.00	97.98	97.73	3.19	3.34
	Превислено в/ Recalculated in:		BGN				29 337 450.00	170 352 793.00	29 337 450.00	28 743 873.20				
25.10.2010	27.10.2010	B6204010210	BGN	84	17.02.2017	4.50	30 000 000.00	134 130 000.00	30 000 000.00	28 729 968.00	95.77	95.33	5.38	5.47
08.11.2010	10.11.2010	B62040010212	BGN	126	13.07.2020	5.00	25 000 000.00	162 430 000.00	25 000 000.00	23 682 814.96	94.73	94.53	5.81	5.84
06.12.2010	08.12.2010	B63010100008	BGN	12	08.12.2011	0.00	35 000 000.00	155 950 000.00	35 000 000.00	34 185 027.50	97.67	97.55	2.39	2.48
13.12.2010	15.12.2010	B62030010115	EUR	30	03.08.2012	2.00	15 000 000.00	58 900 000.00	15 000 000.00	14 821 845.00	98.81	98.65	2.77	2.88
	Превислено в/ Recalculated in:		BGN				29 337 450.00	115 198 387.00	29 337 450.00	28 989 009.11				
20.12.2010	22.12.2010	B62030101113	BGN	42	22.06.2014	3.45	30 000 000.00	90 350 000.00	30 000 000.00	29 792 772.00	99.31	98.90	3.69	3.82

Общ размер за 2010 г. 948 374 500.00 3 135 551 610.65 1 508 146 722.90 1 439 131 829.76
 Total GS issued in 2010

* Доходността на скъпостите облигации се изчислява съгласно прилаганата от МД методика и възприетата от 1.1.2001 г. лихвена конвенция (ACT/ACT), като се използва формулата за доходността на ISMA-International.

* Government securities yield has been calculated according to ISMA-International Yield.

Източник: МД.

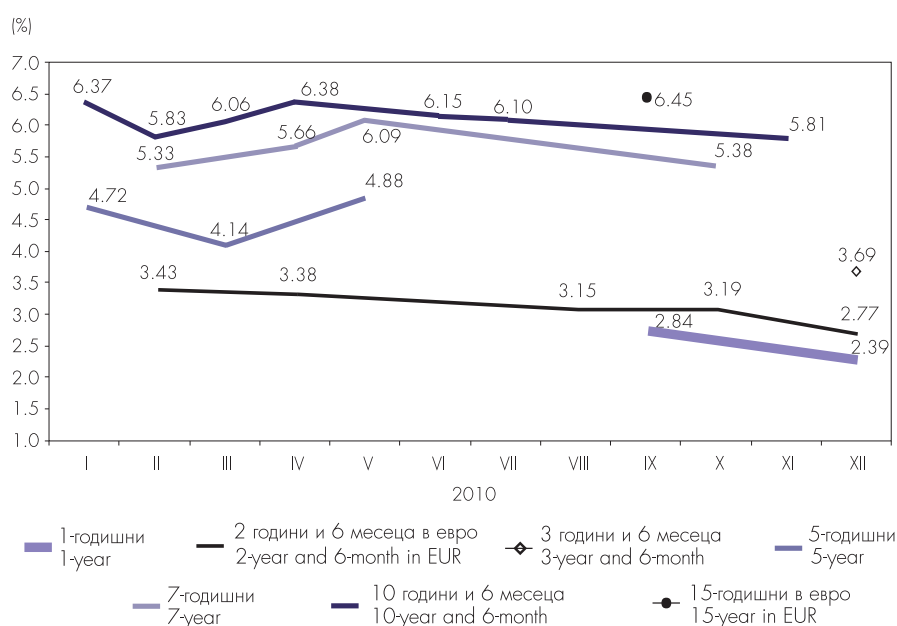
Source: MF.

Вътрешен държавен дълг • Domestic Government Debt

Като цяло действията при заемането на държавен дълг под формата на ДЦК на вътрешния пазар през разглеждания период бяха съобразени с поставените цели да се провежда рестриктивна фискална политика, насочена към финансова стабилност и осигуряване на надеждно финансиране на бюджета.

As a whole, the activities related to incurring government debt in the form of GS in the domestic market during the period considered were in line with the goals set of implementing a restrictive fiscal policy, aimed at financial stability and ensuring reliable budget financing.

ДОХОДНОСТ НА ДЦК, ПОСТИГНАТА НА ПЪРВИЧНИЯ ПАЗАР YIELD OF GS ACHIEVED AT PRIMARY MARKET



Забележка: Средна годишна доходност, изчислена на база доходността на ISMA-International (%).
Note: Average annual yield based on the ISMA-International Yield (%).

Източник: МФ. Source: MF.

ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

Общият размер на извършените плащания през 2010 г. възлиза на 718.6 млн. лв., в това число 589.2 млн. лв. плащания по главници и 129.4 млн. лв. лихвени плащания. С най-голям относителен дял – 97.0%, или 125.4 млн. лв. са лихвите по ДЦК за финансиране на бюджета; следват лихвите по ДЦК, емитирани за структурната реформа – 3.0%, или 3.9 млн. лв.

DOMESTIC GOVERNMENT DEBT SERVICE

All payments made in 2010 amounted to BGN 718.6 million, of which BGN 589.2 million in amortisation payments and BGN 129.4 million in interest payments. The largest relative share – 97.0% or BGN 125.4 million, was held by interest on GS for financing the budget, followed by the interest on GS issued in support of the structural reform – 3.0% or BGN 3.9 million.

ДЪРЖАВНИ ЦЕННИ КНИЖА ЗА СТРУКТУРНАТА РЕФОРМА

Номиналната стойност на намиращите се в обращение ДЦК, емитирани за структурната реформа, възлиза в края на 2010 г. на 281.7 млн. лв. Намалението на дълга спрямо предходната година в размер на 22.4 млн. лв. е следствие от извършените редовни амортизационни плащания и валутнокурсва разлика.

Извършените погашения на главници по ДЦК, емитирани за структурната реформа, възлизат през годината на 30.6 млн. лв.

Разходите за лихви по ДЦК, емитирани за структурната реформа, възлизат в края на 2010 г. на 3.9 млн. лв.

GOVERNMENT SECURITIES FOR THE STRUCTURAL REFORM

The nominal value of the outstanding GS, issued in support of the structural reform, came to BGN 281.7 million at the end of 2010. The reduction of the debt by BGN 22.4 million compared to the previous year resulted from the regular amortisation payments made and the exchange rate differences.

Principal repayments for GS issued in support of the structural reform during the year amounted to BGN 30.6 million.

Interest payments for GS, issued in support of the structural reform, came to BGN 3.9 million at the end of 2010.

ОБЗОР НА ВТОРИЧНИЯ ПАЗАР НА ДЦК
2010
GS SECONDARY MARKET OVERVIEW

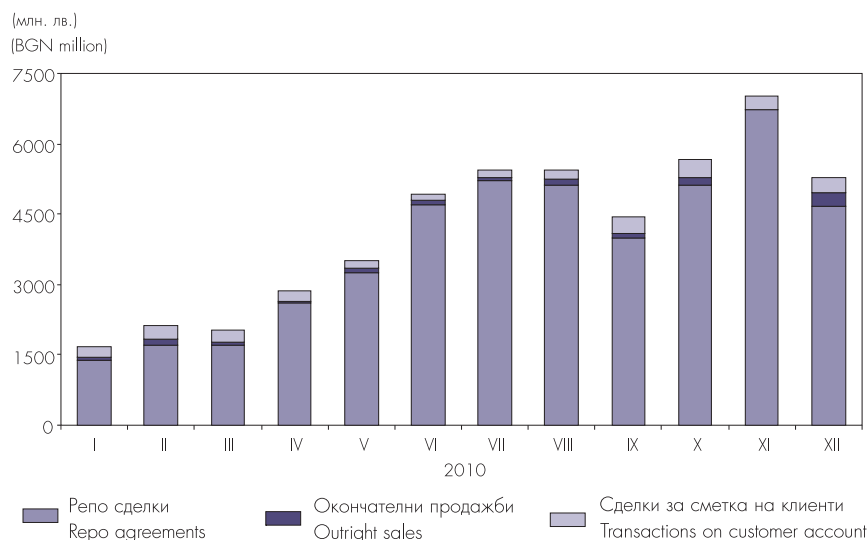
През 2010 г. вторичният пазар на ДЦК се характеризира с повишена активност и значително нарастване спрямо предходната година на обема и броя на сключените сделки. Провежданата от Министерството на финансите активна емисионна политика, съчетана с нестабилността на дълговите пазари в еврозоната, и отдръпването на инвеститорите от капиталовия пазар насочиха доверието към държавните дългови инструменти, емитирани на вътрешния пазар като нискорисков и доходен финансов инструмент.

Общият обем на регистрираните сделки с ДЦК на вторичния пазар възлезе по номинална стойност на 76 115.3 млн. лв. и бележи 88.9% прираст спрямо 2009 г. Изтъргуваните обеми нарастват неравномерно през отделните периоди от годината, като най-голям обем е регистриран през юли – 8576.1 млн. лв., и през ноември – 9892.1 млн. лв. Запази се тенденцията най-активна да е търговията в дните на придобиване на нови ДЦК, както и при изплащане на дължими суми по главници и лихви по ДЦК с настъпил падеж. През 2010 г. най-голям дял в общия обем на сключените сделки заемат репо сделките (60.5%), следвани от операциите по блокиране/деблокиране на ДЦК (33.4%), сделките със и между клиенти на участниците в ЕСРОТ (4.1%) и окончателните покупки-продажби (2%). Преобладават репо сделките с движение по разплащателните сметки (82.6% от общия им обем), като най-предпочитани са сключените за един ден – над 50%. Малкият обем на окончателните покупки-продажби и сделките със и между клиенти на участниците в ЕСРОТ се дължи на желанието на банките и институционалните инвеститори след придобиване на ДЦК да ги задържат в портфейлите си с цел осигуряване на доходност в по-дългосрочен план и рядко да ги предлагат за последваща търговия. През 2010 г. на вторичния пазар на държавни дългови инструменти се наблюдава подчертан интерес към дългосрочните ДЦК, чийто дял е 70% от общия обем регистрирани сделки. Сделките със средносрочни ДЦК заемат 27% от обема, а тези с краткосрочни ДЦК – най-малък дял (3%). Въпреки големия инвеститорски интерес след първоначалното придобиване на ДЦК, деноминирани в евро с плащане в евро, на вторичния пазар не се наблюдава активна търговия с тях.

In 2010 the GS secondary market was characterised by its increased activity and significant increase in the volume and number of the transactions concluded compared to the previous year. The active issue policy implemented by the MF, in combination with the instability of the debt markets in the Euro area and the withdrawal of investors from the capital market, attracted the investor's confidence towards the government debt instruments, issued in the domestic market, as a low-risk and profitable financial instrument.

The nominal value of the total volume of the registered transactions in GS in the secondary market came to BGN 76,115.3 million, which comprises an 88.9% growth compared to 2009. The volumes traded increased unevenly during the different periods of the year; the largest volume was registered in July – BGN 8,576.1 million, and November – BGN 9,892.1 million. The trend for most active trade on the days of acquiring of new GS, as well as at the time of principal and interest payments owed in connection with GS matured, continued. In 2010 the largest share of the total volume of the GS trades concluded belonged to the repurchase trades (60.5%), followed by GS block/unblock trades (33.4%), trades with and between clients of ESROT participants (4.1%), and final purchases/sales (2%). Repurchase trades with movements in current accounts prevailed (82.6% of the total volume), and trades concluded for one day were best preferred – over 50%. The small volume of the final purchases/sales and trades with and between clients of the ESROT participants was due to the desire of banks and institutional investors to keep GS, after their acquisition, in their portfolios for the purpose of ensuring yield in the long-term and rarely offering them for subsequent trade. 2010 was marked by an interest toward long-term GS which was observed in the secondary market of government debt instruments; the share of long-term GS was 70% of the total volume of registered transactions. Transactions in medium-term GS accounted for 27% of the volume, and transactions in short-term GS had the smallest share – 3%. Regardless of the large investors' interest, following the initial acquisition of GS denominated in Euros and with payments in Euros no active trade in such GS was observed in the secondary market.

ОБЕМ НА ВИДОВЕТЕ СДЕЛКИ С ТЪРГУЕМИ ДЦК VOLUME OF TRANSACTIONS IN TRADEABLE GOVERNMENT SECURITIES

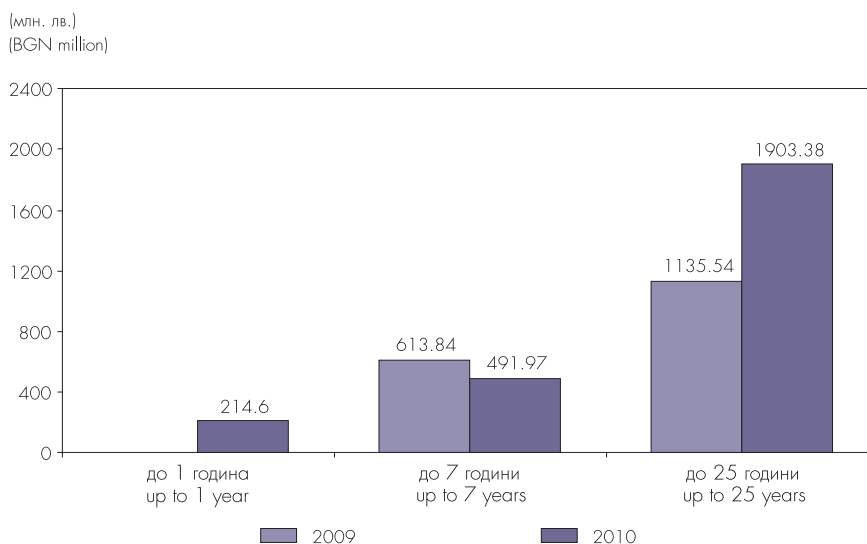


Забележки: 1. Обемът на репо сделките включва обратните репо сделки и тези, сключени през текущия ден.
2. Сделките с ДЦК, деноминирани във валута, са в левова равностойност по определения от БНБ обменен курс на съответната валута в деня на сделката.

Notes: 1. Repo agreements include reverse repo agreements and those concluded during the current day.
2. Transactions in government securities denominated in foreign currency are in BGN at BNB exchange rates of the respective currency on the day of transaction.

Източник: БНБ. Source: BNB.

СТРУКТУРА НА СДЕЛКИТЕ НА МЕЖДУБАНКОВИЯ ПАЗАР НА ДЦК ПО СРОЧНОСТ MATURITY STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES TRANSACTIONS ON THE INTERBANK MARKET



Забележки: 1. Обемът на репо сделките не включва обратните репо сделки.
2. Сделките с ДЦК, деноминирани във валута, са в левова равностойност по определения от БНБ обменен курс на съответната валута в деня на сделката.

Notes: 1. Repo agreements include reverse repo agreements and those concluded during the current day.
2. Transactions in government securities denominated in foreign currency are in BGN at BNB exchange rate of the respective currency on the day of transaction.

Източник: БНБ. Source: BNB.

През годината не са регистрирани приватизационни сделки, като същевременно са канцелирани емитирани по ЗУНК¹ ДЦК в размер на 940 хил. щ.д., които са приети от Министерството на финансите за погасяване на задължения към държавата, възникнали по реда на същия закон. През 2010 г. са сключени 14 957 сделки с ДЦК на вторичния пазар, което представлява увеличение с 66.2% спрямо предходната година. От тях 7733 са репо сделки; 771 окончателни покупко-продажби; 1861 сделки със и между клиенти на участниците в ЕСРОТ и 4592 операции за блокиране/деблокиране на ДЦК.

През 2010 г. се наблюдава тенденция към постепенно намаляване размера на ДЦК, блокирани като обезпечение на бюджетните средства в банките, поради намаление на бюджетните средства по сметки при тях. Среднодневният размер на тези ДЦК достигна 1060.8 млн. лв. номинална стойност², което е намаление с 88.86 млн. лв. спрямо 2009 г. Това също допринесе за по-оживената търговия на вторичния междубанков пазар.

В резултат от вторичната търговия и от увеличението с 925 млн. лв. спрямо 2009 г. на ДЦК в обращение настъпи промяна в портфейлите на държателите, като в края на 2010 г. разпределението на ДЦК е, както следва:

- при ДЦК, емитирани за финансиране на бюджетния дефицит, най-голям сегмент от пазара заемат частните банки (55%), следвани от застрахователни дружества и пенсионни фондове (23%), местни небанкови финансови институции, фирми и граждани (21%) и чуждестранни инвеститори (1%);
- при ДЦК, емитирани за структурната реформа, с най-голям дял отново са частните банки (51.5%), следвани от местни небанкови финансови институции, фирми и граждани (37.6%), застрахователни дружества и пенсионни фондове (10.5%) и чуждестранни инвеститори (0.4%).

¹ Закон за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31 декември 1990 г.

² Левовата равностойност на емисиите ДЦК, деноминирани във валута, е изчислена по официалния курс на БНБ за съответната валута, валиден за 31 декември на съответната година.

During the year no privatisation transactions were registered and GS in the amount of USD 940 thousand, issued under the ZUNK¹, accepted by the MF for repaying the liabilities to the state that have arisen under the same law, were cancelled. In 2010 14,957 transactions in GS were concluded on the secondary market, which is a 66.2% increase compared to the previous year. These included 7,733 repurchase trades; 771 final purchases/sales; 1,861 transactions with or between clients of ESROT participants, and 4,592 GS block/unblock trades.

In 2010 a trend was observed for gradual decrease in the amount of the GS blocked to secure budgetary funds held by banks as a result of the decrease in the budgetary funds held in accounts with banks. The average daily amount of these blocked GS reached a nominal value of BGN 1,060.8 million², which is a decrease by BGN 88.86 million compared to 2009. This also contributed to a more lively trade in the secondary interbank market.

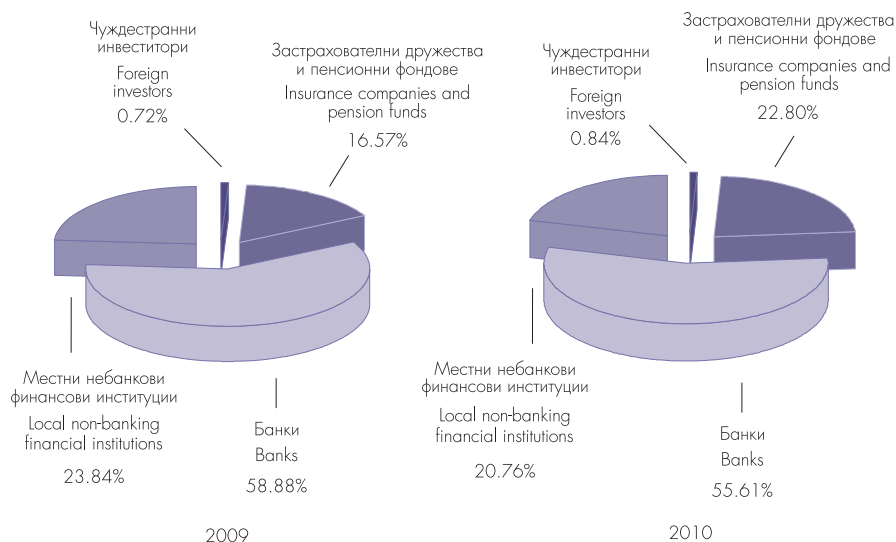
As a result of the secondary trade and the increase in the outstanding GS by BGN 925 million compared to 2009, there was a change in the portfolios of holders. At the end of 2010 the allocation of GS by holders was as follows:

- GS issued to finance the budgetary deficit the largest market segment was held by private banks (55%), followed by insurance companies and pension funds (23%), local non-banking financial institutions, companies and individuals (21%), and foreign investors (1%);
- GS issued in support of the structural reform the largest share also belonged to private banks (51.5%), followed by local non-banking financial institutions, companies and individuals (37.6%), insurance companies and pension funds (10.5%), and foreign investors (0.4%).

¹ Law on Settlement of Non performing Credits Negotiated prior to 31 December 1990.

² The BGN equivalent of the GS issues denominated in foreign currencies is calculated using the official BNB rate for the respective currency valid for 31 December of the corresponding year.

ДЪРЖАТЕЛИ НА ДЦК HOLDERS OF GOVERNMENT SECURITIES



Забележки: 1. Левовата равностойност на ДЦК, деноминирани във валута, е изчислена по определения от БНБ обменен курс, валиден за последния работен ден на съответния период.

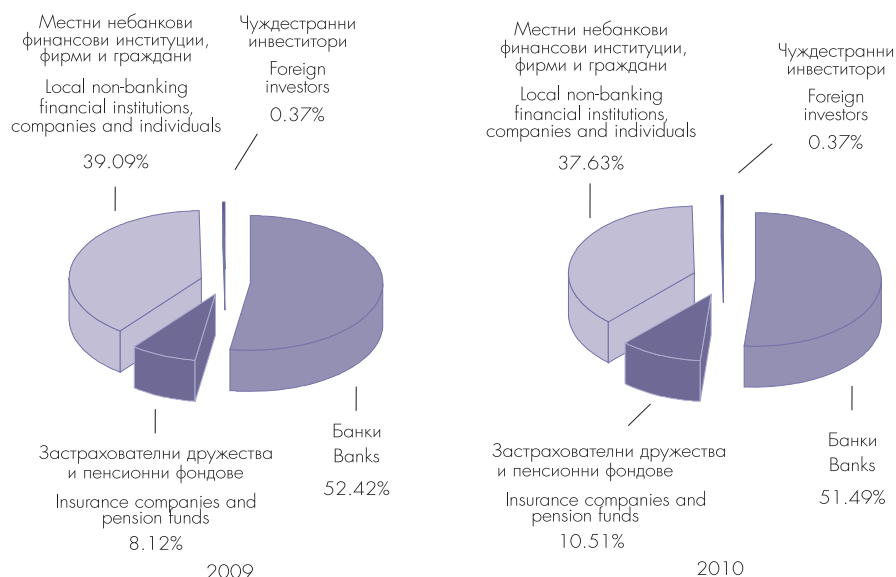
2. По данни на БНБ и на участниците в ЕСРОТ.

Notes: 1. The lev equivalent of government securities denominated in foreign currency is based on the BNB exchange rate quoted for the last business day of corresponding period.

2. Based on data of the BNB and ESROT participants.

Източник: БНБ. Source: BNB.

ДЪРЖАТЕЛИ НА ДЦК, ЕМИТИРАНИ ЗА СТРУКТУРНАТА РЕФОРМА HOLDERS OF STRUCTURAL REFORM GOVERNMENT SECURITIES



Забележки: 1. Включени са блокираните от държателите ДЦК.

2. Левовата равностойност е изчислена по определения от БНБ обменен курс, валиден за 31.XII.2010 г.

3. По предварителни данни на БНБ и на участниците в ЕСРОТ.

Notes: 1. Including frozen government securities.

2. The lev equivalent is based on the BNB exchange rate quoted on 31 December 2010.

3. Preliminary data of the BNB and ESROT participants.

Източник: БНБ. Source: BNB.

През 2010 г. в сравнение с предходната година в резултат от активната търговия на вторичния пазар се наблюдава увеличение на инвестициите в ДЦК на всички инвеститори, като най-значително е нарастването на портфейлите на застрахователни дружества и пенсионни фондове.

Коефициентът на ликвидност³ на вторичния пазар на ДЦК за 2010 г. е 12.9 при 9.9 за 2009 г.

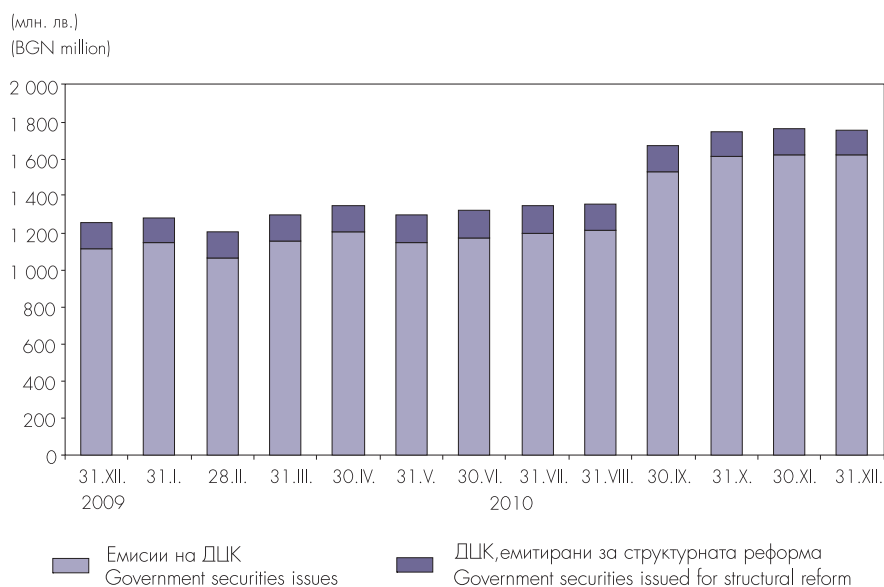
³ Съотношението между обема на сключените сделки с ДЦК на вторичния пазар за годината и размера на ДЦК в обращение към края ѝ.

In 2010, compared to the previous year, as a result of the active trade in the secondary market an increase was observed in the investments in GS by all investors; the increase in the portfolios of insurance companies and pension funds was the most considerable.

The liquidity ratio³ at the GS secondary market during the year was 12.9, compared to 9.9 in 2009.

³ The ratio between the volume of the GS trades concluded in the secondary market in 2010 and the amount of the outstanding GS as at the end of the year.

ИНВЕСТИЦИИ НА НЕБАНКОВИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ, ФИРМИ И ГРАЖДАНИ В ДЦК GS INVESTMENTS BY NON-BANKING FINANCIAL INSTITUTIONS, COMPANIES AND INDIVIDUALS



Забележка: Лявата равностойност на ДЦК, деноминирани във валута, е изчислена по определения от БНБ обменен курс, валиден за последния ден от съответния период.

Note: Foreign exchange denominated securities are at lev equivalence using BNB foreign exchange rates valid on the final business day of each period.

Източник: БНБ. Source: BNB.

ВЪНШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
EXTERNAL GOVERNMENT DEBT

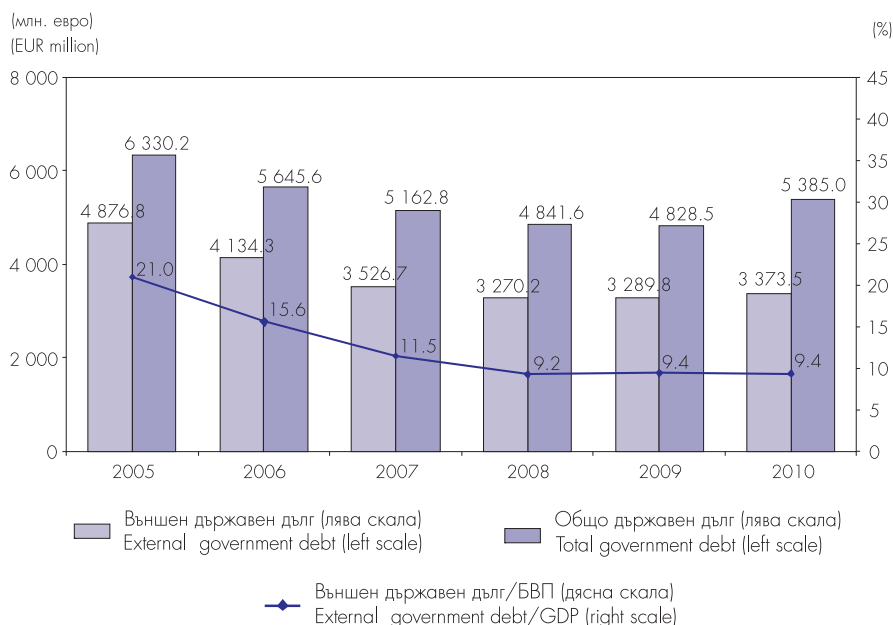
Размерът на външния държавен дълг в края на 2010 г. възлиза на 3373.5 млн. евро, което представлява 83.7 млн. евро прираст в сравнение с предходната година. Реализираното през годината увеличение на външния държавен дълг в размер на 92.2 млн. евро се дължи преди всичко на валутнокурсовите разлики, отчетени при преоценката на дълга. Като съотношение спрямо БВП външният държавен дълг запазва нивото си от предходната година и възлиза на 9.4%.

В сравнение с края на 2009 г. в структурата на външния дълг по видове инструменти и кредитори се забелязват известни промени. Извършеното през годината усвояване на средства по заеми от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) в размер на 229.6 млн. лв. доведе до увеличаване с 2.2 пр.п. на относителния дял на дълга към ЕИБ в общия размер на външния държавен дълг, достигайки 14.6%. Предназначението на усвоените средства от заеми е за финансиране на големи инфраструктурни проекти. Намаление в общия размер на външния държавен дълг с 1.9 пр.п. бележат заемите от Световната банка, чийто дял е 29.0%. Отчетеният спад е резултат от извършените през годината редовни амортизационни плащания. Относителният дял на задълженията към други кредитори към края на 2010 г. остава на нивото от предходната година и е в размер на 4.9%.

At the end of 2010 the external government debt amounted to EUR 3,373.5 million, which is a growth of EUR 83.7 million compared to the previous year. The increase in the external government debt realised during the year was mainly due to the exchange rate differences in the amount of EUR 92.2 million, reported in the revaluation of the debt. The external government debt to GDP ratio remained at its level from the previous year and was 9.4%.

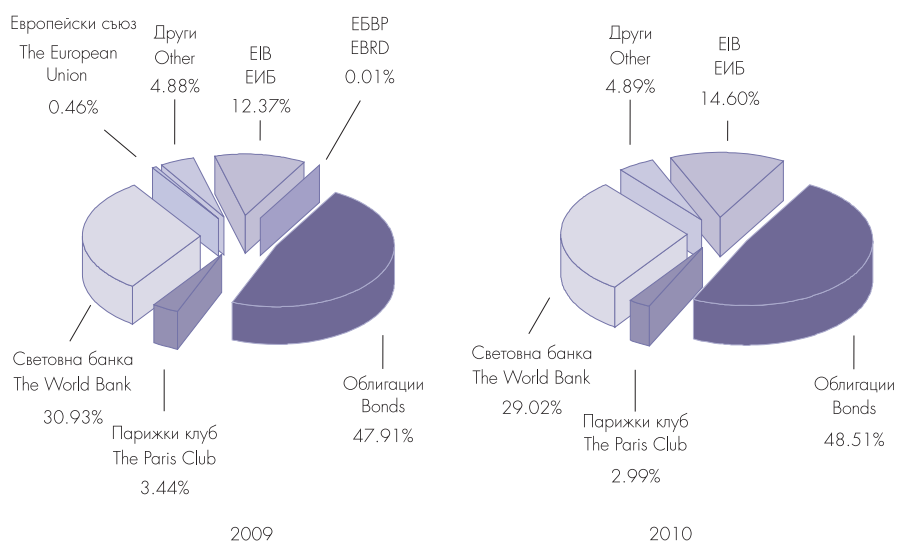
Compared to 2009, some changes were observed in the structure of the external debt by types of instruments and creditors. The utilisation of funds under loans from the European Investment Bank (EIB) during the year in the amount of BGN 229.6 million lead to an increase in the relative share of the debt to the EIB in the total external government debt by 2.2 percentage points, reaching 14.6%. The purpose of the utilised funds from the loans was to finance large infrastructural projects. A reduction in the total amount of external government debt by 1.9 percentage points was registered by the loans from the World Bank, the share of which was 29.0%. The reduction reported resulted from the regular amortisation payments made during the year. The relative share of the liabilities to miscellaneous lenders as at the end of 2010 remained at the previous year level and was 4.9%.

ВЪНШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ/БВП EXTERNAL GOVERNMENT DEBT/GDP



Източници: МФ, НСИ. Sources: MF, NSI.

ВЪНШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ ПО КРЕДИТОРИ И ИНСТРУМЕНТИ
EXTERNAL GOVERNMENT DEBT BY CREDITORS AND INSTRUMENTS



Източник: МФ.

Source: MF.

Към края на 2010 г. най-голям дял в структурата на външния държавен дълг заемат облигациите, емитирани на международните капиталови пазари (48.5%), и дългът към Световната банка (29.0%). Делът на дълга към останалите кредитори е около 22.5%.

През годината в резултат от преоценката към края ѝ на доларовия дълг и от получените усвоявания в японски йени във валутната структура на дълга настъпиха известни промени. Дългът, деноминиран в щатски долари, и този в други валути регистрират леко увеличение спрямо края на 2009 г., нараствайки съответно до 25.3% и 4.5%. Частта, деноминирана в евро, продължава да преобладава (70.2%). Регистрираният през 2010 г. малък спад се дължи на отчетеното отрицателно нетно финансиране в евро.

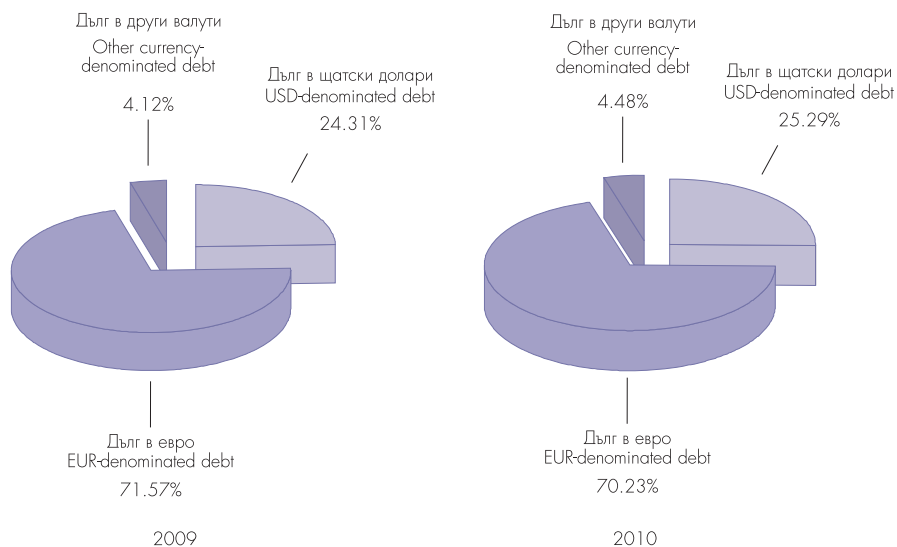
През последните години в лихвената структура на външния държавен дълг превес отбелязва дългът с фиксирани лихви, който запазва своя висок относителен дял и през тази година. Дългът с фиксирани лихвени купони нараства с 2.7 пр.п., достигайки 71.8%, а дългът с плаващи лихви намалява до 28.2%.

At the end of 2010 the largest share in the external government debt structure belonged to the bonds issued in international capital markets – 48.5%, and the debt to the World Bank – 29.0%. The share of the debt to miscellaneous lenders was about 22.5%.

During the year, as a result of the revaluation of the debt expressed in US dollars as at the end of the year and the utilizations in Japanese Yen, some changes occurred in the currency structure of the debt. The debt denominated in US dollars and the debt expressed in other currencies registered a slight increase compared to the end of 2009, reaching 25.3% and 4.5% respectively. The portion denominated in Euros continued prevailing – 70.2%. The small decline registered in 2010 was due to the negative net financing in Euros reported.

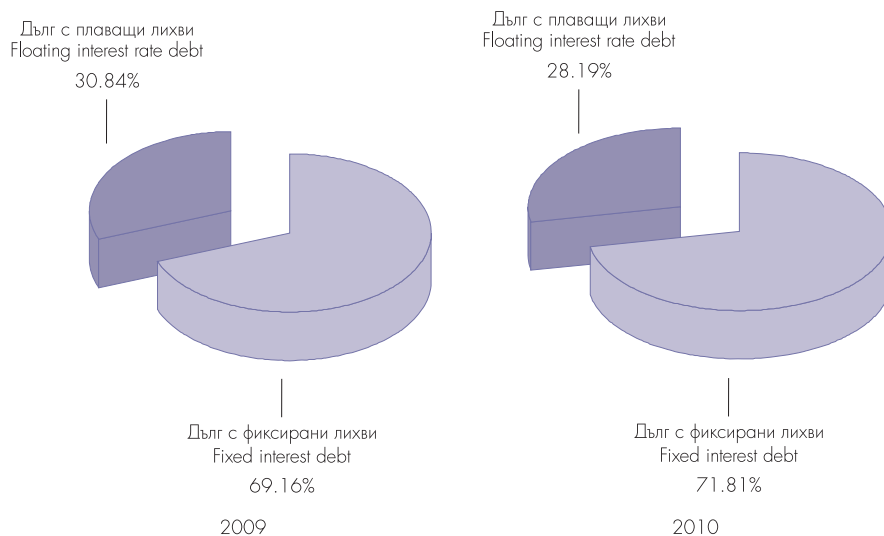
During the recent years the debt at fixed interest rates prevailed in the interest rate structure of the external government debt. This debt retained its high relative share in 2010 as well. The debt at fixed interest coupons increased by 2.7 percentage points and reached 71.8%, and the debt at floating coupons decreased to 28.2%.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА ВЪНШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
CURRENCY STRUCTURE OF EXTERNAL GOVERNMENT DEBT



Източник: МФ. Source: MF.

ЛИХВЕНА СТРУКТУРА НА ВЪНШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
INTEREST RATE STRUCTURE OF EXTERNAL GOVERNMENT DEBT



Източник: МФ. Source: MF.

ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ

Полученото ново външно финансиране през 2010 г. е в размер на 260.3 млн. лв., в това число получените средства от Структурния програмен заем от Европейската инвестиционна банка на стойност 102.5 млн. лв., както и 157.8 млн. лв. получени държавни инвестиционни заеми. През годината с най-висок процент

EXTERNAL FINANCING

The new external financing obtained in 2010 amounted to BGN 260.3 million, including the funds received under the Structural Programme Loan from the European Investment Bank in the amount of BGN 102.5 million and the BGN 157.8 million, received under Government Investment Loans. During the year the highest percentage of utilization of government

Външен държавен дълг • External Government Debt

на усвояване по държавните инвестиционни заеми са тези от ЕИБ и от Световната банка, като усвоените средства са за финансиране на инфраструктурни проекти.

Нетното външно финансиране за годината е отрицателно и възлиза на 34.3 млн. лв.

investment loans was registered under the loans from the EIB and the World Bank, and the funds were utilised to finance infrastructural projects.

The net external financing during the year was negative and amounted to BGN 34.3 million.

НОВО ВЪНШНО ФИНАНСИРАНЕ И ИЗВЪРШЕНИ ПЛАЩАНИЯ ПРЕЗ 2010 Г. NEW EXTERNAL FINANCING AND REPAYMENTS IN 2010

(млн. лв.)
(BGN million)

Структура	Получени кредити (траншове)	Извършени плащания, погашения (главница)	Извършени плащания, в т. ч. лихви	общо
Structure	Loans or tranches (principal)	principal	Repayments, incl. interest	total
Външен държавен дълг External government debt	260.3	291.8	325.6	617.4
I. Облигации I. Bonds	-	-	249.6	249.6
1. Глобални облигации в EUR (2013) 1. EUR-denominated Bulgarian global bonds maturing in 2013	-	-	120.1	120.1
2. Глобални облигации в USD (2015) 2. USD-denominated Bulgarian global bonds maturing in 2015	-	-	129.5	129.5
II. Държавни заеми II. Government loans	260.3	291.8	76.0	367.9
1. Парижки клуб 1. Paris Club	-	24.6	7.3	32.0
2. Световна банка 2. World Bank	-	79.4	17.9	97.3
2.1. Световна банка 2.1. World Bank	-	72.4	16.5	88.9
2.2. Япония 2.2. JVIC	-	7.0	1.4	8.4
3. Европейски съюз 3. European Union	102.5	29.3	0.3	29.6
3.1. Европейски съюз 3.1. European Union	-	29.3	0.3	29.6
3.2. ЕИБ 3.2. EIB	102.5	-	-	-
4. Други 4. Other	-	12.4	0.1	12.4
5. Държавни инвестиционни заеми 5. Government investment loans	157.8	119.8	50.0	169.8
5.1. Световна банка 5.1. World Bank	29.6	27.0	5.0	32.1
5.2. ЕИБ 5.2. EIB	127.1	67.0	35.3	102.3
5.3. ЕБВР 5.3. EBRD	-	0.8	0.0	0.8
5.4. Други 5.4. Other	1.1	25.0	9.6	34.6
6. Активирани държавни гаранции 6. Called government guarantees	-	26.3	0.5	26.7
6.1. Световна банка 6.1. World Bank	-	19.3	0.5	19.7
6.2. ЕБВР 6.2. EBRD	-	7.0	-	7.0

Забележка: 1. Левовата равностойност на полученото ново външно финансиране и на извършените плащания е изчислена по централния курс на БНБ за съответните чуждестранни валути към лева, валиден до 16 часа в деня на извършване на съответното плащане.

Note: 1. The lev equivalent of new foreign financing and repayments are at the BNB central rate at 4 pm on the day of respective payment.

Източник: МД. Source: MF.

ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪНШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

В резултат от водената през последните години политика и формираната валутна и лихвена структура рисковете, свързани с промяната на международните пазари на лихвените проценти и валутните курсове, както и разходите за обслужване на дълга в обращение бяха намалени.

През изминалата година плащанията по външния държавен дълг са 617.4 млн. лв., от които тези по главници – 291.8 млн. лв., и 325.6 млн. лв. по лихви.

От общия размер на изплатените по външния дълг главници погашенията по държавните заеми възлизат на 58.9%, или 172.0 млн. лв. Извършените през годината погашения по държавни инвестиционни заеми (ДИЗ) са в размер на 119.8 млн. лв., а тези по активирани държавни гаранции – 26.3 млн. лв. Относителният им дял в общия размер на годишните амортизационни плащания по външния дълг е съответно 41.1% и 9%. При изплатените лихви разпределението е 76.6%, или 249.6 млн. лв. изплатени лихви по глобални облигации, 15.3%, или 50.0 млн. лв. – по ДИЗ, 7.9%, или 25.6 млн. лв. по държавни заеми и 0.1%, или 0.5 млн. лв. по активирани държавни гаранции.

През 2010 г. в съответствие с договорените погасителни планове най-съществен дял в структурата по кредитори на изплатените през годината погашения заемат тези по дълга към Световната банка – 125.7 млн. лв., следват плащанията по заеми от ЕИБ – 67.0 млн. лв., дълг към други държави – 62.0 млн. лв., по заемите от Европейския съюз – 29.3 млн. лв., и към ЕБРР – 7.8 млн. лв.

С най-голямо тегло в общия размер на лихвените плащания са тези по облигациите, емитирани на международните капиталови пазари – 249.6 млн. лв., или 76.6% от размера на външните лихви. Това се дължи на факта, че глобалните облигации представляват 48.5% от общия размер на външния държавен дълг и се изплащат по фиксиран лихвен процент. Следват изплатените лихви по заемите от ЕИБ в размер на 35.3 млн. лв., от Световната банка – 23.4 млн. лв., от други държави – 17.0 млн. лв. (в т.ч. към Германия в рамките на страните-кредиторки от Парижкия клуб), и по заемите от Европейския съюз и ЕБРР – 0.3 млн. лв.

EXTERNAL GOVERNMENT DEBT SERVICE

As a result of the policy implemented during the recent years and the currency and interest rate structure achieved, the risks related to changes in interest and exchange rates in the international markets, as well as the cost of servicing the outstanding debt, were reduced.

During the past year the payments under the external government debt amounted to BGN 617.4 million, of which BGN 291.8 million in principal payments and BGN 325.6 million in interest payments.

Within the total amount of the principal repayments related to the external debt, the repayments of government loans amounted to 58.9%, or BGN 172.0 million. The repayments under government investment loans during the year amounted to BGN 119.8 million, and these under called government guarantees amounted to BGN 26.3 million. Their relative shares in the total amount of annual amortisation payments under the external debt were 41.1% and 9% respectively. With regard to the interest paid this allocation was as follows: 76.6% or BGN 249.6 million interest paid under global bonds, 15.3% or BGN 50.0 million paid under government investment loans, 7.9% or BGN 25.6 million paid under government loans, and 0.1% or BGN 0.5 million paid under called government guarantees.

During the reporting period, in accordance with the repayment schedules agreed, the most significant share in the structure of the repayments made during the year by creditors belonged to the repayments under the debt to the World Bank – BGN 125.7 million, followed by the repayments under loans from the European Investment Bank – BGN 67.0 million, the repayments under loans from other countries – BGN 62.0 million, the repayments under loans from the European Union – BGN 29.3 million, and from the EBRD – BGN 7.8 million.

The most significant share of the total amount of interest payments belonged to the payments under bonds issued at international capital markets – BGN 249.6 million, or 76.6% of all external interest payments. This was due to the fact that global bonds accounted for 48.5% of the total external government debt amount and were paid at fixed interest rates. These were followed by interest payments under loans from the European Investment Bank in the amount of BGN 35.3 million, the World Bank – BGN 23.4 million, other countries – BGN 17.0 million (including Germany in the framework of the creditors from the Paris Club), and under loans from the European Union and the EBRD – BGN 0.3 million.

Външен държавен дълг • External Government Debt

Всички плащания са извършвани редовно и в съответствие с договорените погасителни планове и условията по кредитите.

All payments were made in due times and in accordance with the repayment schedules agreed and the terms and conditions of the loan agreements.

ВЪНШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ EXTERNAL GOVERNMENT DEBT

Структура Structure	(млн. евро) (EUR million)	
	Към края на 2009 г. By the end of 2009	Към края на 2010 г. By the end of 2010
Външен държавен дълг External government debt	3 289.8	3 373.5
I. Облигации I. Bonds	1 576.1	1 636.5
1. Глобални облигации в EUR (2013) 1. EUR-denominated Bulgarian global bonds maturing in 2013	818.5	818.5
2. Глобални облигации в USD (2015) 2. USD-denominated Bulgarian global bonds maturing in 2015	757.7	818.0
II. Държавни заеми II. Government loans	1 713.6	1 737.0
1. Парижки клуб 1. Paris Club	113.3	100.7
2. Световна банка 2. World Bank	793.6	758.7
2.1. Световна банка 2.1. World Bank	767.3	730.3
2.2. Япония 2.2. JVIC	26.2	28.4
3. Европейски съюз 3. European Union	15.0	52.4
3.1. Европейски съюз 3.1. European Union	15.0	-
3.2. ЕИБ 3.2. EIB	-	52.4
4. Други 4. Other	6.3	-
5. Държавни инвестиционни заеми 5. Government investment loans	771.9	815.7
5.1. Световна банка 5.1. World Bank	210.5	210.6
5.2. ЕИБ 5.2. EIB	406.8	440.2
5.3. ЕБРР 5.3. EBRD	0.3	-
5.4. Други 5.4. Other	154.2	164.8
6. Активирани държавни гаранции 6. Called government guarantees	13.6	9.5
6.1. Световна банка 6.1. World Bank	13.6	9.5

Забележки: Данните за дълга са по номинал. Преизчислението на дълга в евро е по централния курс на БНБ за съответните валути към българския лев в последния работен ден от периода.

Notes: All nominal values. Euro conversion at BNB central rates for the closing business day of each period.

Източник: МФ. Source: MF.

ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
GOVERNMENT DEBT

Осъществяваната през 2010 г. политика по управление на държавния дълг беше съобразена както с мерките за постигане устойчивост на икономиката и основните фискални параметри, така и с набелязаните в Стратегията за управление на държавния дълг за периода 2009–2011 г. цели и беше насочена към провеждане на разумна и ефективна политика по отношение поемането на нови правителствени дългове с цел предпазване от неконтролируемо нарастване на дълга и в подкрепа усилията на правителството за запазване на макроикономическата стабилност в страната. Това от своя страна наложи преориентирането на политиката по дълга в посока осигуряване на надеждно, своевременно и ефективно финансиране на бюджета чрез активно участие на държавата като емитент на ДЦК и утвърждаване ролята на ДЦК като един от основните инструменти за финансиране на заемните нужди на държавата.

Номиналният размер на държавния дълг в края на 2010 г. възлиза на 5385.0 млн. евро, от които 3373.5 млн. евро външен и 2011.5 млн. евро вътрешен дълг. В номинално изражение държавният дълг бележи нарастване с 557.5 млн. евро в сравнение с нивото, регистрирано в края на 2009 г. Основните фактори за нарастването на държавния дълг са полученото през годината ново вътрешно и външно финансиране, както и отчетените валутнокурсови разлики при преоценката на дълга в размер на 97.2 млн. евро. Делът на държавния дълг от БВП възлиза в края на 2010 г. на 14.9 %, което представлява нарастване с 1.1 пр.п. спрямо отчетеното в края на 2009 г. (13.8%). Въпреки увеличението този показател остава значително под границата от 25%, заложена в действащата през периода Стратегия за управление на държавния дълг.

Негативното влияние на икономическата криза върху платежния баланс продължи и през 2010 г. и за втора поредна година бе регистриран бюджетен дефицит. През 2010 г. той е в размер на 2822.8 млн. лв., което представлява намаление на показателя „бюджетно салдо/БВП“ на касова основа до 4.0%.

Фискалният резерв към края на 2010 г. възлиза на 6.0 млрд. лв. (3.1 млрд. евро).

The debt management policy implemented in 2010 was consistent both with the measures for achieving sustainability of the economy and the basic fiscal parameters, and with the goals set in the Government Debt Management Strategy for the period 2009-2011, and was orientated towards implementing a prudent and efficient policy with regard to the assuming of new government debt for the purpose of preventing an uncontrolled increase in the debt and in support of the efforts of the government to maintain the macroeconomic stability of the country. This, in turn, made it necessary to re-route the debt policy in the direction of ensuring reliable, timely and efficient budget financing through the active participation of the government as a GS issuer and establishing the role of GS as one of the main instruments for financing the needs of the state for loans.

The nominal amount of the government debt as at the end of 2010 was EUR 5,385.0 million, of which EUR 3,373.5 million external debt and EUR 2,011.5 million domestic debt. In nominal terms the government debt registered an increase by EUR 557.5 million compared to the level registered at the end of 2009. The main factors for the increase in the government debt were the new internal and external financing obtained during the year, as well as the exchange rate differences in the amount of EUR 97.2 million, reported in the revaluation of the debt. The government debt to GDP ratio at the end of 2010 was 14.9%, which is an increase by 1.1 percentage points compared to the level reported at the end of 2009 (13.8%). Regardless of the increase, this indicator remained well below the threshold of 25% set in the Government Debt Management Strategy in effect during the period.

The negative impact of the economic crisis on the balance of payments continued in 2010 and for a second year in a row budget deficit was registered. In 2010 it amounted to BGN 2,822.8 million, which resulted in a decline in the Budget Balance / GDP indicator to 4.0% (on cash basis).

The fiscal reserve as at the end of 2010 amounted to BGN 6.0 billion (EUR 3.1 billion).

ДИНАМИКА НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ
DYNAMICS OF GOVERNMENT DEBT

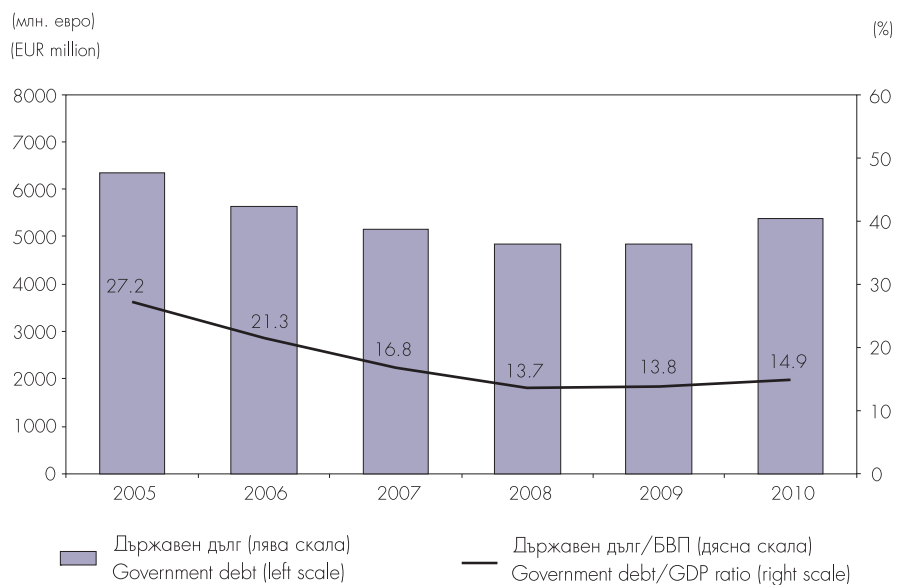
Структура Structure	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Вътрешен държавен дълг Domestic government debt	1 060.3	906.2	951.7	1 086.1	1 153.8	1 370.6	1 453.5	1 511.3	1 636.1	1 571.3	1 538.7	2 011.5
ДЦК, емитирани за финансиране на бюджета Budget deficit financing government securities	450.9	491.4	554.6	754.9	879.2	1 130.5	1 214.3	1 300.7	1 451.2	1 398.8	1 383.2	1 867.5
ДЦК, емитирани за структурната реформа Structural reform government securities	495.5	389.9	382.4	321.7	270.4	240.0	239.1	210.5	184.9	172.5	155.5	144.0
ДЦК, емитирани на основание ЗДЗВСТЪ/1996 г. Government securities issued under ISPDACB of 1996	113.9	24.9	14.6	9.4	4.2	-	-	-	-	-	-	-
Външен държавен дълг External government debt	8 587.1	9 159.5	9 096.6	7 685.9	6 961.1	6 140.6	4 876.8	4 134.3	3 526.7	3 270.2	3 289.8	3 373.5
Брейди облигации Brady bonds	4 954.6	5 347.7	5 400.0	2 398.7	1 890.1	1 164.1	-	-	-	-	-	-
Други облигации Bonds	-	-	250.0	2 310.0	2 091.4	2 018.3	2 162.5	2 050.2	1 700.3	1 736.7	1 576.1	1 636.5
Парижки клуб Paris Club	811.1	645.3	433.5	284.5	218.9	176.3	163.7	151.1	138.5	125.9	113.3	100.7
Световна банка World Bank	820.5	889.6	941.1	836.1	870.0	930.6	1 020.0	787.0	870.5	574.2	793.6	758.7
F-24	70.9	60.8	53.8	48.9	42.0	34.6	36.9	14.3	-	-	-	-
G-24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Европейски съюз European Union	400.0	460.0	390.0	390.0	350.0	350.0	287.5	215.0	127.5	40.0	15.0	52.4
МВД IMF	1 126.5	1 309.4	83.4	990.9	940.2	868.7	559.5	258.9	-	-	-	-
Други Other	147.7	136.6	136.6	129.2	125.2	125.2	62.3	44.2	31.6	19.0	6.3	-
Държавни инвестиционни заеми Government investment loans	207.8	251.0	240.3	236.7	383.0	428.8	549.2	588.6	637.4	756.9	771.9	815.7
Активирани държавни гаранции Called government guarantees	48.1	59.2	67.8	61.0	50.2	43.9	35.2	25.0	21.0	17.5	13.6	9.5
Общо държавен дълг Total government debt	9 647.4	10 065.7	10 048.3	8 771.9	8 114.9	7 511.2	6 330.2	5 645.6	5 162.8	4 841.6	4 828.5	5 385.0
БВП (млн. лв.) GDP (BGN million)	24 309	27 399	30 299	33 189	35 812	39 824	45 484	51 783	60 185	69 295	68 322	70 474
БВП (млн. евро) GDP (EUR million)	12 429	14 009	15 492	16 969	18 310	20 362	23 256	26 476	30 772	35 430	34 932	36 033
Общо държавен дълг/БВП (%) Total government debt/GDP (%)	77.6	71.9	64.9	51.7	44.3	36.9	27.2	21.3	16.8	13.7	13.8	14.9

Забележки: Данните за дълг са по номинал. Преизчислението на дълг в евро е по централния курс на БНБ за съответните валути към българския лев в последния работен ден от периода. Данните за БВП са на Националния статистически институт.

Notes: Nominal figures. Euro conversion at BNB central rates for the closing business day of each period. GDP data from the National Statistics Institute.

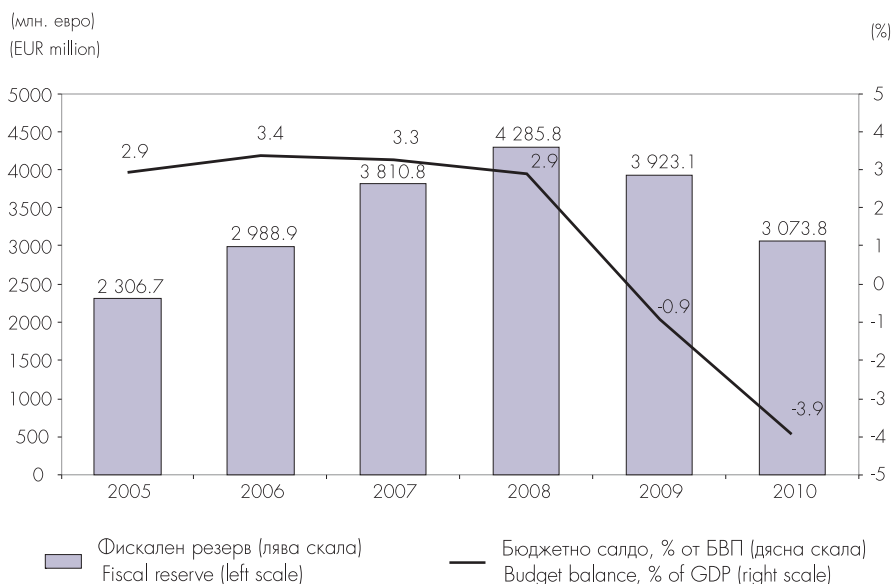
Източници: МФ, НСИ. Sources: MF, NSI.

ДИНАМИКА НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ
DYNAMICS OF GOVERNMENT DEBT



Източници: МФ, НСИ. Sources: MF, NSI.

БЮДЖЕТНО САЛДО И ФИСКАЛЕН РЕЗЕРВ
BUDGET BALANCE AND FISCAL RESERVE



Източник: МФ. Source: MF.

Номиналният размер на вътрешния държавен дълг е 2011.5 млн. евро, което представлява 5.6% от БВП, или увеличение с около 1.2 пр.п. в сравнение с 2009 г. В номинално изражение вътрешният държавен дълг нараства с 472.8 млн. евро вследствие реализираното през годината положително нетно финансиране от емисии ДЦК на вътрешния пазар.

Размерът на външния държавен дълг в края на годината възлиза на 3373.5 млн. евро, отбелязвайки нарастване с 83.7 млн. евро спрямо нивото му в края на 2009 г. Нарастването на външния държавен дълг е резултат преди всичко на отчетените валутнокурсви разлики при преоценката на дълга. Съотношението „външен държавен дълг/БВП“ остава непроменено спрямо 2009 г. и е 9.4%.

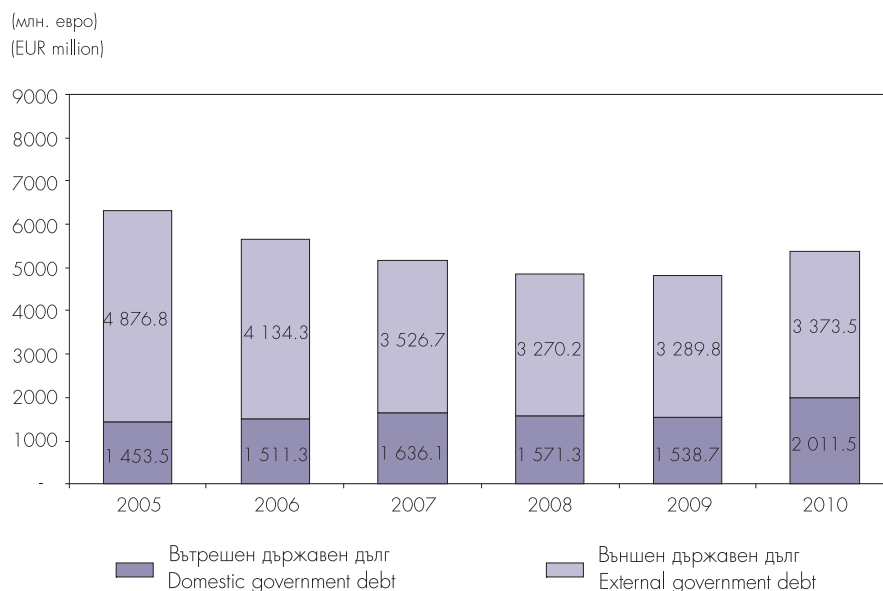
В структурата на държавния дълг относителният дял на вътрешния държавен дълг е 37.4%, а на външния държавен дълг – 62.6%, при съответно 31.9% и 68.1% през 2009 г.

The nominal amount of the domestic government debt was EUR 2,011.5 million, which was 5.6% of GDP, or an increase by about 1.2 percentage points compared to 2009. In nominal terms the domestic government debt increased by EUR 472.8 million as a result of the positive net financing from GS issues in the domestic market, realised during the year.

The external government debt at the end of the year amounted to EUR 3,373.5 million and registered an increase by EUR 83.7 million compared to its level at 2009 yearend. The increase in the external government debt resulted mainly from the exchange rate differences reported in the revaluation of the debt. The External Government Debt to GDP ratio remained unchanged compared to 2009 – 9.4%.

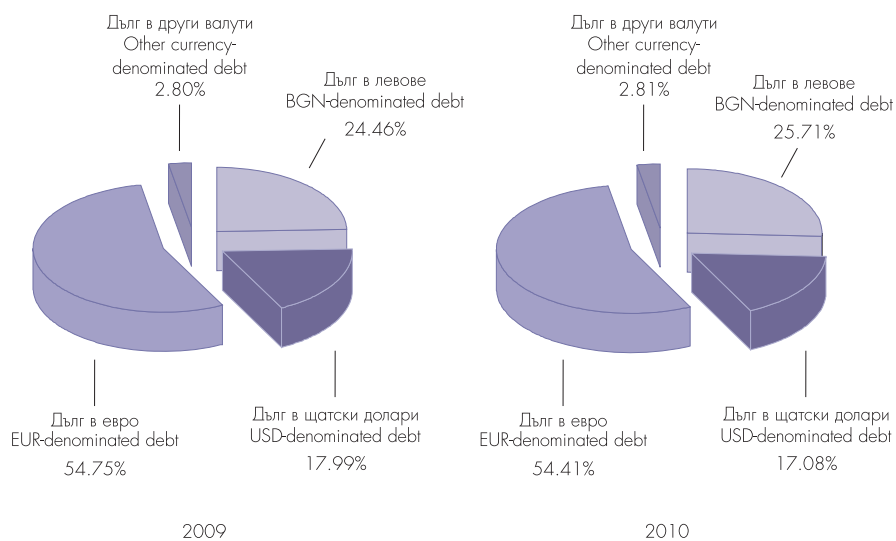
In terms of the government debt structure, the relative share of the domestic government debt was 37.4%, and of the external government debt – 62.6%, compared to 31.9% and 68.1% in 2009.

ДИНАМИКА НА ВЪТРЕШНИЯ И ВЪНШНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ, 2005–2010 г.
DYNAMICS OF DOMESTIC GOVERNMENT AND EXTERNAL GOVERNMENT DEBT, 2005–2010



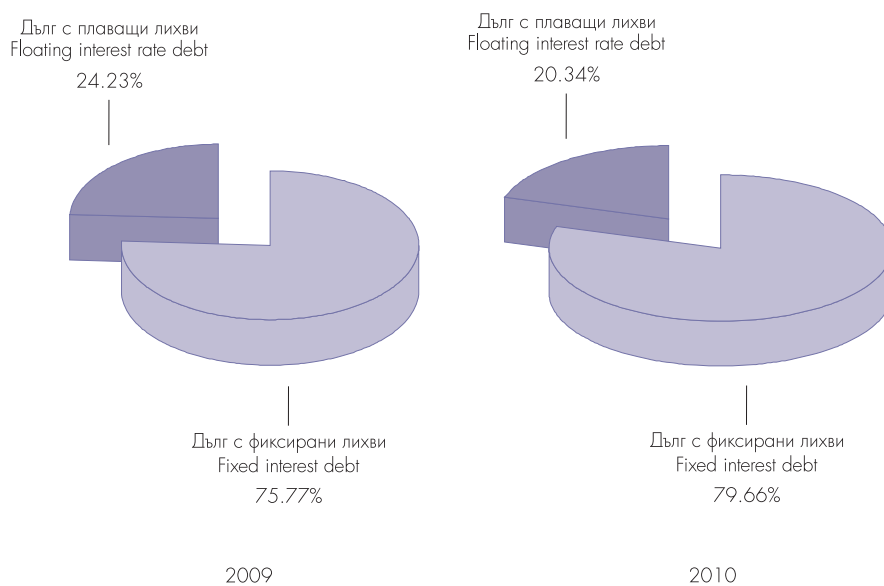
Източник: МД. Source: MF.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ CURRENCY STRUCTURE OF GOVERNMENT DEBT



Източник: МД. Source: MF.

ЛИХВЕНА СТРУКТУРА НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ INTEREST RATE STRUCTURE OF GOVERNMENT DEBT



Източник: МД. Source: MF.

Във валутната структура на държавния дълг се запазва тенденцията към увеличаване на относителния дял на дълговите инструменти, деноминирани в левове, което допринася за минимизиране на рисковете, произтичащи от промяна на валутните курсове на международните капиталови пазари. Спрямо края на 2009 г. макар и слабо нарастване бележи частта на дълга в левове – от 24.5% през 2009 г. на 25.7% в края на 2010 г., а дялът на дълга, деноминиран в щатски долари, намалява от 18.0% до 17.1%. През годината се наблюдава стабилизиране на дела на дълга, деноминиран в евро, около нивата от 54.4%, както и на този в други валути – около 2.8% от общия дълг.

Отчетената тенденция на горните показатели е резултат в голяма степен от пласирането през годината на ДЦК, деноминирани в левове и евро, и на приоритетното външно финансиране в евро, както и на извършените редовни амортизационни плащания по дълга.

В лихвената структура на държавния дълг и тази година се запазва превесът на дълга с фиксирани лихвени проценти (79.7% през 2010 г. при 75.8% през 2009 г.), което позволява добра прогнозируемост на бюджетните средства, необходими за обслужване на държавния дълг. Регистрираното увеличение с 3.9 пр.п. спрямо края на предходната година се дължи главно на големия обем емитирани ДЦК с фиксиран лихвен процент (1508.1 млн. лв.) и на усвояването на средства от официални външни кредитори също с фиксирани лихви. Това от своя страна предопределя и намалението на относителния дял на дълга с плаващи лихвени проценти от 24.2% към края на 2009 г. на 20.3% през 2010 г.

В структурата на държавния дълг по видове инструменти и кредитори с най-голям относителен дял са задълженията по ДЦК, които представляват 67.7% от общия размер на държавния дълг (в т.ч. ДЦК, емитирани на вътрешния пазар – 37.4%, и ДЦК, емитирани на международните капиталови пазари – 30.4%). Отбелязаното увеличение с 3.3 пр.п. в сравнение с края на 2009 г. е резултат на отчетеното положително финансиране с ДЦК, емитирани на вътрешния пазар.

Дялът на държавните заеми е 32.3% и с най-голям дял от тях са задълженията към Световната банка – 18.2%, следвани от ЕИБ с 9.1%, други кредитори и ЕБРР – с 3.1%, и към Парижкия клуб – с 1.9%.

In terms of the currency structure of the government debt, the trend for increasing the relative share of the debt instruments denominated in Bulgarian levs continued. This contributed to minimising the risks stemming from fluctuations of exchange rates in the international capital markets. Compared to the end of 2009, an increase, although small, was registered by the portion of the debt expressed in Bulgarian levs – from 24.5% in 2009 to 25.7% at the end of 2010, and the share of the debt denominated in US dollars decreased from 18.0% to 17.1%. During the year stabilising was observed of the share of the debt, denominated in Euros, around the level of 54.4%, as well as of the share of the debt in other currencies at about 2.8% of the total debt.

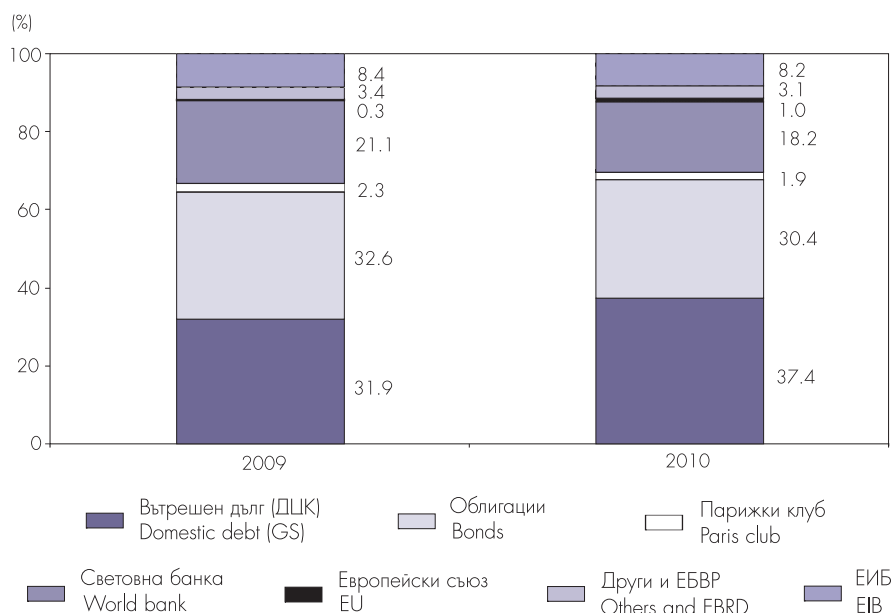
The reported trend in the indicators above resulted to a large extent from the offering during the year of GS denominated in Bulgarian levs and Euros and from the priority external financing in Euros, as well as from the regular amortization payments under the debt.

In the interest rate structure of the government debt the superiority of the debt at fixed interest rates was preserved during this year as well (79.7% in 2010 compared to 75.8% in 2009). This allowed a good estimation of the budget resources required for servicing the government debt. The registered increase of 3.9 percentage points compared to the end of the previous year was mainly due to the large volume of GS issued at fixed interest rates (BGN 1,508.1 million) and the utilization of funds from official external lenders, also at fixed interest rates. This, in turn, predetermined the reduction of the relative share of the debt at floating interest rates from 24.2% as at the end of 2009 to 20.3% in 2010.

In the structure of the debt by types of instruments and creditors, the highest relative share belonged to the liabilities related to GS, which represented 67.7% of the total amount of government debt (including GS issued in the domestic market – 37.4%, and GS issued in international capital markets – 30.4%). The registered increase by 3.3 percentage points compared to the end of 2009 resulted from the reported positive financing using GS issued in the domestic market.

The share of government loans was 32.3%; of these the largest share belonged to the liabilities to the World Bank – 18.2%, followed to the liabilities to the EIB – 9.1%, other creditors and EBRD – 3.1%, the Paris Club – 1.9%.

СТРУКТУРА НА ДЪЛГА ПО ИНСТРУМЕНТИ И КРЕДИТОРИ
DEBT STRUCTURE PER INSTRUMENTS AND CREDITORS

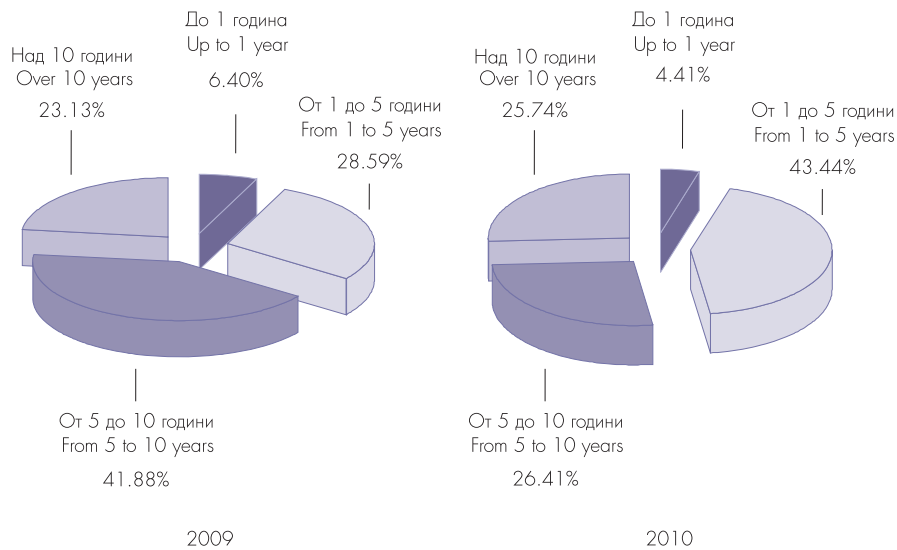


Източник: МД. Source: MF.

В сравнение с предходната година няколко са основните фактори, оказващи влияние върху изменението на матуриретната структура на дълга. Промените в остатъчния матурирет на дълга са обусловени, от една страна, от провежданата през 2010 г. емисионна политика в посока увеличаване дела на дългосрочните ДЦК (емисия на ДЦК със срок 10 години и 6 месеца и 15-годишна емисия на ДЦК – 51.1% от емитираните общо през годината), а от друга, от преминаването на по-големи по обем задължения от една матуриретна група в друга поради приближаване на датите им на падеж (емисиите глобални облигации с падеж 2013 г. и 2015 г. са с обем 1636.5 млн. евро). В сравнение с предходната година намаление от 41.9% до 26.4% отбелязва обемът на дълга с остатъчен срок от 5 до 10 години за сметка на този с остатъчен матурирет от 1 до 5 години, който от 28.6% достигна 43.4%. Намаление с 2 пр.п. отбелязва и дългът до 1 година – 4.4%, а този над 10 години се увеличава с 3 пр.п., достигайки 25.7%.

Compared to the previous year, there were several factors influencing the changes in the maturity structure of the debt. The changes in the residual maturity of the debt were predetermined, on the one hand, by the issue policy implemented in 2010 and orientated towards increasing the share of long-term GS (an issue of GS with maturity 10 years and 6 months and an issue of 15-year GS – 51.1% of all GS issued during the year), and, on the other hand, by the movement of larger volumes of liabilities from one maturity group to another as their maturity dates come nearer (the volume of global bonds issues maturing in 2013 and 2015 was EUR 1,636.5 million). Compared to the previous year, there was a decrease in the volume of the debt with residual maturity between 5 and 10 years from 41.9% to 26.4%, at the expense of the debt with residual maturity between 1 and 5 years, which increased from 28.6% to 43.4%. A reduction by 2 percentage points was also registered by the debt with maturity of up to 1 year – 4.4%, and the debt maturing in over 10 years increased by 3 percentage points, reaching 25.7%.

ОСТАТЪЧЕН СРОК НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ
RESIDUAL MATURITY OF THE GOVERNMENT DEBT



Източник: МД. Source: MF.

Общият размер на извършените през годината плащания по държавния дълг са в размер на 1335.8 млн. лв., или с 20.9 млн. лв. повече в сравнение с плащанията през предходната година. Платените главници са 881.1 млн. лв., или с 19.9 млн. лв. повече, а платените лихви – в размер на 454.7 млн. лв., или с 33.0 млн. лв. по-малко от 2009 г.

Нетното дългово финансиране за 2010 г. е положително и е в размер на 815.6 млн. лв.

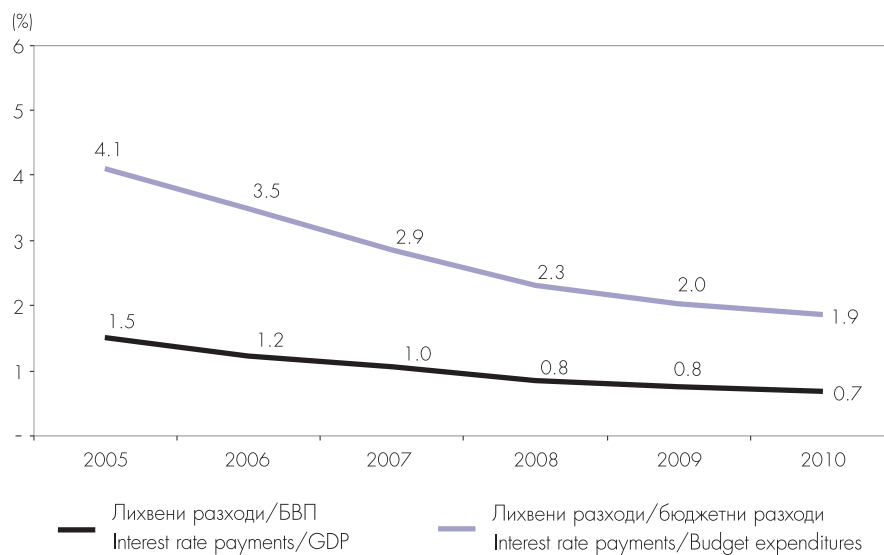
Съотношението „лихвени разходи/БВП“ към края на 2010 г. възлиза на 0.7%, което е намаление с 0.1 пр.п. в сравнение с края на предходната година. Респективно за същия период лихвените разходи представляват 1.9% от общите бюджетни разходи, което е намаление от 0.1 пр.п. спрямо 2009 г. До голяма степен това се дължи на по-малкия абсолютен обем на платените лихви по държавния дълг през 2010 г., на запазването на равнището на бюджетните разходи около нивата от предходната година и на отчетената слаба промяна в размера на БВП към края на 2010 г. в сравнение с края на 2009 г.

The government debt repayments made during the year amounted to BGN 1,335.8 million, which was by BGN 20.9 million more compared to the repayments made during the previous year. Principal payments amounted to BGN 881.1 million, or BGN 19.9 million more, and interest payments amounted to BGN 454.7 million, or BGN 33.0 million less compared to 2009.

The net debt financing in 2010 was positive and amounted to BGN 815.6 million.

The interest expenses / GDP ratio as at the end of 2010 amounted to 0.7%, which is a 0.1 percentage point decrease compared to the end of the previous year. Accordingly, during the same period the interest expenses accounted for 1.9% of the total budget expenditure, which is a 0.1 percentage point decrease compared to 2009. To a large extent this was due to the lower absolute volume of the interest paid under the government debt in 2010, maintaining the level of budget expenditure around the previous year levels and the small change reported in the values of GDP as at the end of 2010 compared to the end of 2009.

ЛИХВЕНИ РАЗХОДИ INTEREST RATE EXPENSES



Забележка: Данните са по консолидираната фискална програма.
Note: Data on the Consolidated Fiscal Program.

Източници: МФ, НСИ. Sources: MF, NSI.

През 2010 г. по повод прегледа на текущия кредитен рейтинг на страната бяха проведени редовни годишни срещи с представители на трите рейтингови агенции, с които през годината България има подписани Споразумения за кредитен рейтинг – *Standard and Poor's (S&P)*, *Moody's Investors Service* и *JCRA* (Японската агенция за кредитен рейтинг).

Положителната оценка за динамиката на основните макроикономически и дългови показатели намери своето отражение в промяна на перспективите пред рейтинга на държавния дълг на България.

Присъдените рейтинги са публични и се ползват както от получателите на рейтинг, така и от други участници на пазара (инвеститори, анализатори и др.), което предопределя голямото им влияние върху финансовите пазари в световен мащаб.

In 2010, in connection with the review of the current credit rating of the country, regular annual meetings were held with representatives of the three credit rating agencies with which the Republic of Bulgaria had Credit Rating Agreements signed – *Standard and Poor's (S&P)*, *Moody's Investors Service* and *JCRA* (Japan Credit Rating Agency).

The positive assessment of the dynamics of the main macroeconomic and debt indicators resulted in upgrading the outlook for the rating of the sovereign debt of Bulgaria.

The ratings awarded are public and are used both by the recipients of the rating and by other parties (investors, analysts and others) participating in the market, and this predetermines their big influence on the financial markets globally.

СКАЛА НА КРЕДИТНИТЕ РЕЙТИНГИ ПО АГЕНЦИИ И НА ПРИСЪДЕНИЯ ОТ ТЯХ РЕЙТИНГ НА БЪЛГАРИЯ
CREDIT RATINGS GRID PER AGENCIES AND CREDIT RATINGS AWERDED TO BULGARIA

	Moody's	S&P	Fitch	JCRA	
	Aaa	AAA	AAA	AAA	
	Aa1	AA+	AA+	AA+	
	Aa2	AA	AA	AA	
	Aa3	AA-	AA-	AA-	
	A1	A+	A+	A+	
	A2	A	A	A	
	A3	A-	A-	A-	
инвестиционен рейтинг investment rating	Baa1	BBB+	BBB+	BBB+	30.IV.2009
	Baa2	BBB	BBB	BBB	17.XII.2010
	Baa3	BBB-	BBB-	BBB-	31.VIII.2010
неинвестиционен рейтинг non-investment rating	Ba1	BB+	BB+	BB+	22.X.2010
	Ba2	BB	BB	BB	
	Ba3	BB-	BB-	BB-	
	B1	B+	B+	B+	
	B2	B	B	B	
	B3	B-	B-	B-	
		Caa	CCC+	CCC	CCC
	
	C	D	D	D	

Дългосрочни ДЦК –
чуждестранна валута

Long-term GS –
foreign currency



Дългосрочни ДЦК –
местна валута

Long-term GS –
local currency



Източник: МФ.

Source: MF.

В края на 2010 г. консолидираният държавен дълг възлиза на 5809.2 млн. евро при 5158.2 млн. евро в края на 2009 г. В състава на консолидирания държавен дълг с 556.5 млн. евро се увеличава държавният дълг, а дългът на общините нараства от 329.8 млн. евро на 424.2 млн. евро. Съотношението „консолидиран държавен дълг/БВП“ от 14.8% през 2009 г. достига в края на 2010 г. 16.1%.

At the end of 2010 the consolidated government debt amounted to EUR 5,809.2 million compared to EUR 5,158.2 million registered as at the end of 2009. Within the composition of the consolidated government debt, the central government debt increased by EUR 556.5 million, and the municipal debt increased from EUR 329.8 million to EUR 424.2 million. The Consolidated Government Debt / GDP ratio increased from 14.8% in 2009 to 16.1% at the end of 2010.

РАЗМЕР НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ CONSOLIDATED GOVERNMENT DEBT AMOUNT

Структура Structure	(млн. евро) (EUR million)					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Консолидиран държавен дълг Consolidated government debt	6 422.9	5 764.7	5 338.8	5 069.5	5 158.2	5 809.2
1. Държавен дълг Government debt	6 330.2	5 645.6	5 162.8	4 841.6	4 828.5	5 385.0
2. Дълг на социалноосигурителните фондове Social security funds debt	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3. Дълг на общините Municipal debt	92.6	119.1	175.9	228.0	329.8	424.2
Консолидиран държавен дълг/БВП (%) Consolidated government debt/GDP (%)	29.4	21.8	17.3	14.3	14.8	16.1

Забележки: 1. Държавният дълг се отчита по номинална стойност и не включва държавногарантираните заеми.

2. За изчисляване е използван БВП за 2010 г. – 70 474 млн. лв., БВП за 2009 г. – 68 322 млн. лв., БВП за 2008 г. – 69 295 млн. лв., БВП за 2007 г. – 60 185 млн. лв., БВП за 2006 г. – 51 783 млн. лв., и БВП за 2005 г. – 45 484 млн. лв.

3. Преизчислението на дълга в евро е по централния курс на БНБ за съответните валути към българския лев за последния работен ден на периода.

Notes: 1. Central government debt shown at nominal value excluding government guaranteed loans.

2. 2010 GDP is set at BGN – 70,474 million, 2009 GDP is set at BGN – 68,322 million, 2008 GDP is set at BGN – 69,295 million, 2007 GDP is set at BGN – 60,185 million, 2006 GDP is set at BGN – 51,783 million and 2005 GDP is set at BGN – 45,484 million.

3. Euro recalculations are at BNB central lev for rates for the closing business day of each period.

Източник: МД. Source: MF.

ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ
GOVERNMENT GUARANTEED DEBT

Към края на 2010 г. държавногарантираният дълг възлиза на 637.1 млн. евро, в това число 635.7 млн. евро външен и 1.4 млн. евро вътрешен държавногарантиран дълг. В номинално изражение е регистрирано увеличение спрямо нивото от края на предходната година с приблизително 25.0 млн. евро, което се дължи както на извършените усвоявания по вече подписани кредитни споразумения, така и на стартиралата на основание Закона за кредитиране на студенти и докторанти Програма за студентско кредитиране. Към края на 2010 г. по нея са отпуснати 1.4 млн. евро.

Съотношението „държавногарантиран дълг/БВП“ се стабилизира на отчетеното през последните няколко години ниво от 1.8%.

At the end of 2010 the government guaranteed debt amounted to EUR 637.1 million. Out of this amount, EUR 635.7 million was external and EUR 1.4 million was domestic government guaranteed debt. The registered increase in nominal terms was approximately EUR 25.0 million compared to the level reported as at the end of the previous year; this resulted both from withdrawals under already signed loan agreements, and from the Student Loan Programme launched on the grounds of the Law for Extending Loans to Undergraduate and PhD Students. As at the end of 2010, EUR 1.4 million were extended under this programme.

The government guaranteed debt to GDP ratio was remained stable at the level reported during the recent few years – at 1.8%.

ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ GOVERNMENT GUARANTEED DEBT

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Държавногарантиран дълг Government guaranteed debt	514.2	551.2	547.0	634.3	612.1	637.1
I. Вътрешен държавногарантиран дълг I. Domestic government guaranteed debt	-	-	-	-	-	1.4
II. Външен държавногарантиран дълг II. External government guaranteed debt	514.2	551.2	547.0	634.3	612.1	635.7
1. Световна банка 1. World Bank	102.4	91.6	82.3	74.4	60.9	52.0
2. ЕИБ 2. European Investment Bank	8.1	7.0	5.9	4.8	3.8	2.9
3. ЕБВР 3. EBRD	48.6	49.0	42.4	41.4	32.0	23.8
4. Други 4. Other	355.1	403.6	416.4	513.7	515.4	557.0
Държавногарантиран дълг/БВП (%) Government guaranteed debt/GDP (%)	2.2	2.1	1.8	1.8	1.8	1.8

Забележки: 1. Размерът на дълга е по номинал.

2. Преизчислението на дълга в евро е по централния курс на БНБ за съответните валути към края на периода.

Notes: 1. Debt at nominal value.

2. Euro conversion at BNB central rates for the closing business day of each period.

Източник: МД. Source: MF.

В структурата на държавногарантирания дълг по кредитори не се забелязват съществени промени. Групата „други“ увеличава своя дял от 84.2% на 87.4% за сметка на намалението на държавногарантирания дълг към Световната банка, ЕИБ и ЕБВР. Делът на вътрешните държавни гаранции е едва 0.2% от целия държавногарантиран дълг.

No significant changes were observed in the structure of the government guaranteed debt by creditors. The “Other” group increased its share from 84.2% to 87.4% at the expense of the reduction of the government guaranteed debt to the World Bank, the EIB and the EBRD. The share of domestic government guarantees amounted to as little as 0.2% of the total government guaranteed debt.

Държавногарантиран дълг • Government Guaranteed Debt

Новото външно финансиране по държавногарантирания дълг е 35.4 млн. лв., или с 63.3 млн. лв. по-малко от 2009 г. Извършените плащания са в размер на 121.0 млн. лв., като 93.5 млн. лв. от тях са погашения по главници и 27.5 млн. лв. – платени лихви. Извършените през 2010 г. плащания са с 43.2 млн. лв. по-малко в сравнение с предходната година.

В края на 2010 г. частично бяха активирани издадените държавни гаранции по сключените от „Български държавни железници“ ЕАД кредитни споразумения с МБВР и ЕБВР. Със средства от резерва за покриване на риска от активиране на държавни гаранции, предвидени в централния републикански бюджет, беше изплатена част от дължимите главници по заемите в размер на 17.7 млн. лв. От тях към декември 2010 г. са възстановени около 9 млн. лв., с което е удовлетворено изцяло частното държавно вземане по платените от Министерството на финансите погасителни вноски по главницата на тези заеми.

New external government guaranteed debt financing was BGN 35.4 million, which was by BGN 63.3 million less compared to 2009. The payments made amounted to BGN 121.0 million, of which BGN 93.5 million by way of principal payments and BGN 27.5 million by way of interest payments. The debt payments made in 2010 were by BGN 43.2 million less compared to the previous year.

At the end of 2010 the government guarantees issued in connection with the loan agreements concluded by and between the "National Railway Company" EAD and the IBRD and EBRD were partially called. Part of the principal under the loans in the amount of BGN 17.7 million was repaid using funds from the reserve for covering the risk of government guarantees being called, envisaged in the central budget. Out of this amount, approximately BGN 9 million were reimbursed as at the end of December 2010 and thus the private claim from the state as a receivable, related to the principal repayment instalments made by the MF in connection with these loans, was fully satisfied.

НОВО ФИНАНСИРАНЕ И ИЗВЪРШЕНИ ПЛАЩАНИЯ ПО ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАНИЯ ДЪЛГ КЪМ КРАЯ НА 2010 Г. NEW FINANCING AND GOVERNMENT GUARANTEED DEBT PAYMENTS AS OF 2010

Структура	Получени кредити (траншове) (главница)	Извършени плащания, в т. ч.	
		погашения	лихви
Structure	Loans or tranches (principal)	Repayments, incl. principal	interest
I. Вътрешен държавногарантиран дълг I. Domestic government guaranteed debt	2.8	-	-
II. Външен държавногарантиран дълг II. External government guaranteed debt	32.6	93.4	27.5
1. Световна банка 1. World Bank	-	7.6	2.7
2. ЕИБ 2. European Investment Bank	0.5	2.1	0.1
3. ЕБВР 3. EBRD	-	6.0	1.2
4. Други 4. Other	32.1	77.6	23.6
Държавногарантиран дълг Government guaranteed debt	35.4	93.4	27.5

Забележка: Левовата равностойност на полученото ново външно финансиране и на извършените плащания е изчислена по централния курс на БНБ за съответните чуждестранни валути към лева, валиден до 16 часа в деня на извършване на съответното плащане.

Note: The lev equivalent of new foreign financing and repayments is at the BNB central rate at 4 pm on the day of respective payment.

Източник: МФ. Source: MF.

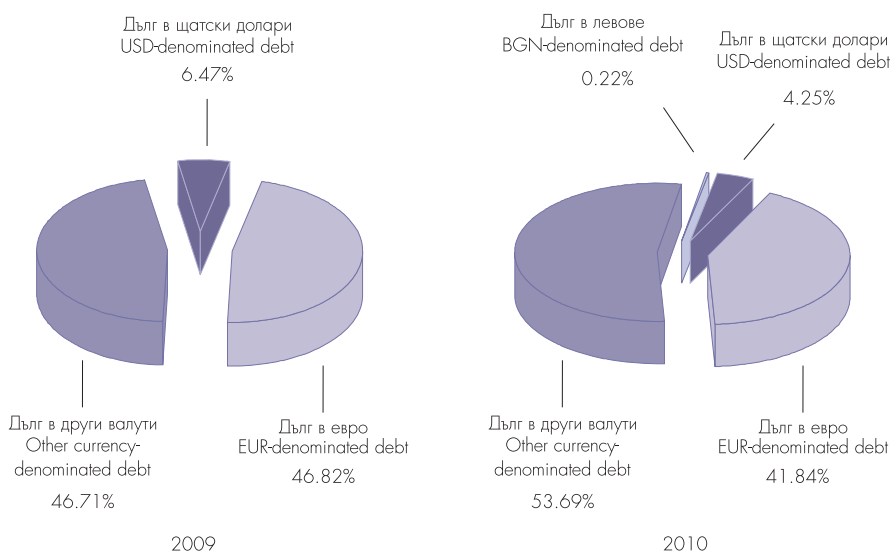
Останалите държавногарантирани заеми през годината са обслужвани в съответствие с техните срокове.

Във валутната структура на държавногарантирания дълг се забелязва продължаване на тенденцията от предходната година към нарастване на задълженията в друга валута (японски йени). Съпоставен спрямо края на 2009 г., дялът им нараства с почти 7 пр.п. до 53.7%. Промяната се дължи главно на факта, че от всички усвоени средства по държавногарантирания дълг през годината 90.7% са в японски йени. Задълженията в евро, както и тези в щатски долари, намаляват респективно до 41.8% и 4.2%. Дялът на задълженията в левове е съответно 0.2%.

The remaining government guaranteed loans were serviced during the year in line with the repayment schedule.

With respect to the currency structure of the government guaranteed debt, continuing trend from the previous year for increasing the liabilities in other currencies (Japanese Yen) was observed. Compared to the end of 2009, the share of the debt in other currencies increased by almost 7 percentage points reaching 53.7%. This development resulted mainly from the fact that 90.7% of all funds utilized under government guaranteed debts during the year were in Japanese Yens. The liabilities expressed in Euros and those expressed in US dollars decreased to 41.8% and 4.2% respectively. The share of liabilities expressed in the national currency was 0.2%.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАНИЯ ДЪЛГ GOVERNMENT GUARANTEED DEBT CURRENCY STRUCTURE



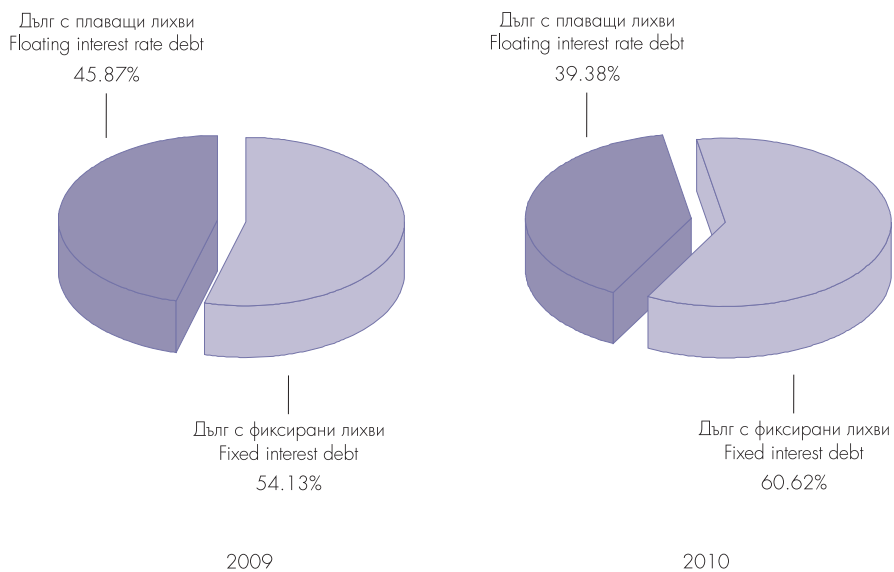
Източник: МФ.

Source: MF.

Що се отнася до лихвената структура на държавногарантирания дълг, и през 2010 г. продължава тенденцията от 2009 г. към постепенно увеличаване на дълга с фиксирани лихви от 54.1% до 60.6%. Изменението е резултат от усвоените през годината средства по държавногарантирани заеми, предимно с фиксирани лихви.

In terms of the interest rate structure of the government guaranteed debt, in 2010 the trend, observed in 2009, for gradual increasing of the debt at fixed interest rates continued, now from 54.1% to 60.6%. This change resulted mainly from the funds utilized during the year under government guaranteed loans, mainly at fixed rates.

ЛИХВЕНА СТРУКТУРА НА ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАНИЯ ДЪЛГ
GOVERNMENT GUARANTEED DEBT INTEREST RATE STRUCTURE

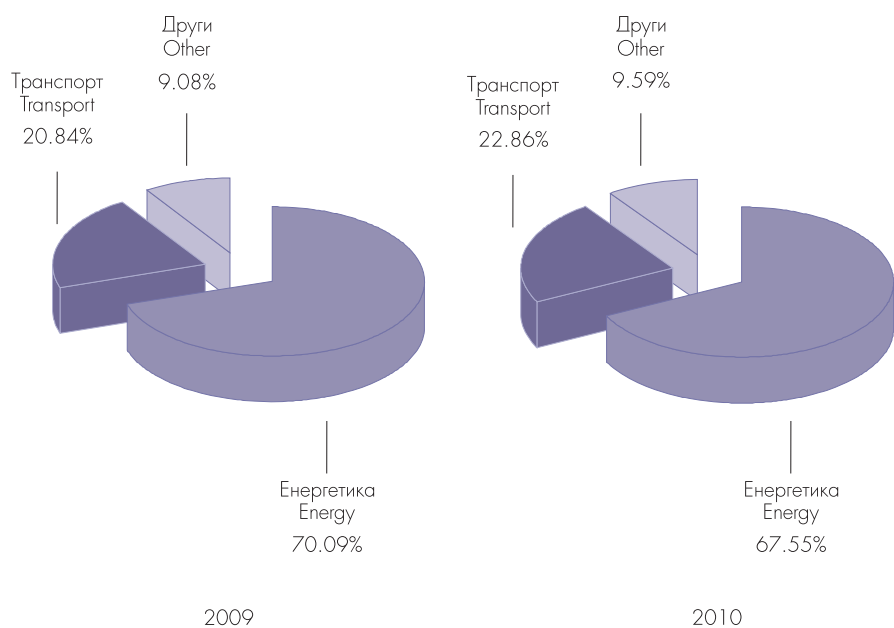


Източник: МФ. Source: MF.

В структурата на държавногарантирания дълг по отрасли най-голям относителен дял имат заемите за сектор „енергетика“ – 67.5%, следвани от тези за отрасъл „транспорт“ – 22.9%, и „други“ – 9.6%.

From the perspective of the structure of the government guaranteed debt by sectors, the loans for the Energy sector had the largest relative share – 67.5%, followed by loans for the Transport sector – 22.9%, and other loans – 9.6%.

ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ ПО ОТРАСЛИ
GOVERNMENT GUARANTEED DEBT BY INDUSTRY



Източник: МФ. Source: MF.